

časopis oddílu STOPAŘI

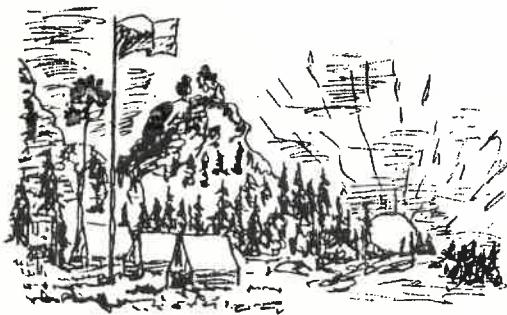
1

III

1987/1988

Ahoj Stopáři!

Snad v každém z nás, kdo jsme byli na našem letošním táboře, zbylo ještě trochu letní nálady. Ještě máme v očích zář táborového ohně, v uších nám zní praskání hořícího dřeva a šumění splavu, máme na rukou šrámy a v hlavě spoustu vzpomínek na to, co jsme si udělali vlastníma rukama a na čem jsme nechali trochu potu a někdy i krve... Vzpomínek na noční cestu lesem, rýžování zlata, hejno čápd, spoustu hub a komárů, nebo třeba na hodněho pana Čiháka a jeho Tapinu, odlévání stop, házení sena, Švastkové knedlíky, noční hlídky, ranní rozsvíčky studenou vodu v potoce, večer v teepee, turnaj ve vybíjené, bředění kopřivami, hvězdnaté nebe a na mnoho dalších zážitků máme jistě dost. A neseme si je s sebou, jsou naše a budou nás ještě dloho hřát, rozesmívat a možná i trochu bolet. Bolet proto, že další tábor je až za rok. Hřát proto, že to bylo fajn a další tábor je přece UŽ za

necelý rok! A proč nás budou rozesmívat? Když si vzpomeneme na naše některé slavné výroky, jako třeba Serlokův: „Já jsem tě nešlyšel, já jsem hrozně zpocený.“, určitě se zasmějeme. Ale spon v duchu.

No a když se takhle usmějeme, hned se nám ten rok jeví trochu jinak. Máme přece oddílové schůzky a výpravy, na kterých se dá zažít spoustu dalších zážitků a na kterých se dá stihnout spoustu věcí, které jsme během tábora nestihli udělat, spoustu věcí, které jsme si nenechali říct, se může povědět nyní... Prostě a jednoduše jedeme dál. V každém setkání je totiž kousíček loučení a v každém loučení je také kousíček setkání.

Raděk

KAPITOLE Z

OCHRANY
PŘÍRODY

Proč se stát OCHRÁNCEM ?

Jak už jsme mnohokrát zdůrazňovali, člověk je nedílnou součástí přírody. Naučil se přírodu využívat ke svému prospěchu a především k tomu, aby pro sebe utvořil co nejlepší podmínky. Příroda tomu odprádavna chtěla a vztah byl téměř vyrovnaný, ale zhruba před dvěma sty lety nastal ohromný zlom. Až do té doby mohlo podstatně méně lidí (méně než jedna miliarda před 200 lety) používat k přetváření přírody pouze sily svých svalů a jen malého množství energie z přírodních zdrojů. Způsob hospodaření člověka byl téměř bezodpadový a zásoby nerostných surovin v zemské kůře téměř nedotčeny. Zvrat nastal ve chvíli, kdy se člověk naučil získávat energii mechanickou a elektrickou a v širokém míře je používat ke svému prospěchu. To mu umožnilo získávat pro sebe stále příznivější podmínky, ale vedlo také k úsilí o co nejrychlejší rozvoj a k používání nehospodárných způsobů využívání přírodních zdrojů. A tak se vedle kladných přínosů pro člověka objevily i vlivy špatné - a ty by měl umět vyjmenovat každý z vás. Je jich mnoho a budeme se jimi zabývat někdy jindy.

Vlivy člověka na přírodu a organismy v ní žijící (včetně organismu lidského!) jsou dnes takové, že je jasné, že se s tím musí něco dělat. Vždyť podle střízlivých odhadů člověk způsobuje zánik (vymření) zhruba jednoho druhu organismu denně !!! Při tomto vývoji je jen otázkou času, kdy dojde na člověka samotného, takže scény z fantastických filmů o zániku lidstva v důsledku ekologické katastrofy se mohou stát holou skutečností. (Ekologie je věda zkoumající vzájemné vztahy mezi přírodou a živými organismy, především lidmi.) Z toho plyne, že ochraňující živých organismů a ostatní přírody chráni člověk také sám sebe. Nebo spíše měl by chránit...

A měl by chránit doslova na každém kroku. Mnoho lidí si dnes myslí, že zřizováním chráněných území a rezervací se toho už pro přírodu dělá až dost, a ještě víc je těch, kteří i tato opatření považují za omezování osobní svobody! To se bude muset změnit. Bohužel, u mnoha lidí vítězí sobeckost a bezohlednost nad zdravým rozumem. Nejde přece celé "zbylé" přírodě mimo člověka vyhradit několik chráněných území ze všech stran ohrožovaných vlivy oblastí "obhospodařovaných" člověkem metodou "spálené země" nebo "po nás at' potopa"! To nestačí, to je zrovna tak málo, jako když běloši vyháněli Indiány, původní obyvatele Ameriky, do "rezervací", tedy tam, kde jim nejméně překáželi. A co víc, na Zemi doslova všecko souvisí se vším, nejde prostě přikázat otrávenému vzduchu, aby se "vyhnul" chráněné oblasti, kyselému dešti, aby se vypršel za hranicí rezervace, a podobně, když vlastně vodu a vzduch máme všechni společné - za to může onen koloběh vody v přírodě, o kterém se učíte už ve vlastivědě, a proudění vzduchu, tedy vítr. To znamená, že si budeme muset Děšť a Vítr zatraceně předcházet!

V současné době člověk vyhlásil za chráněné druhy ty, které svou činností (spíš bezohledností) téměř vyhubil. Je však dost jasné, že to neznamená, že téměř "nechráněný" může dál činit příkoří. To by musel vyhlásit za chráněné úplně všechny, protože by je všechny téměř vyhubil. Ovšem, některé toho snesou víc, jiné mén. Ale jak by se vám líbilo mít za společníky třeba jenom potkany a některé druhy hmyzu?

Vždyť musíme přece chránit jednotlivé druhy nejen proto, že jsou krásné, vzácné, památné, ale především proto, že každý jednotlivý druh je neoddělitelnou součástkou celého toho nesmírně složitého mechanismu, kterému říkáme příroda nebo ekosystém. Jsou od ní neoddělitelné! Je každému jasné, že když se odberete z veliké stavby jedna cihla, tak se ještě nemusí nic stát. Ale co když jich odebereme deset, sto, tisíc?

Jedna z nich bude ta poslední, ostatní už se uvolní samy a ze stavby zbude hromada trosk...

Proto se stane ochránci přírody. A chráněte přírodu všude, nejen v rezervacích, ale hlavně také tam, kde žijete - to jest ve městě, v Praze. Začíná to chozením přes trávník, pokračuje zbytečným tůrováním motoru při stání na červenou na křižovatce, pokácením stromu, který vám „vadí“ ve výhledu...

(prevzato v Klubíčka, do kterého tento článek s použitím časopisu Nika a Naše příroda sesmolil Grizzly)

desatero ochránce přírody

V předešlém článku jsme se dozvěděli, že je nezbytné, abychom se zajímali o životní prostředí, o přírodu. A nejen se zajímali, nejen dávali pozor, aby jí lidé neublížovali, je nutné ji také chránit. Ale jak na to?

Jsou různé možnosti. Zdánlivě malým, ale přesto významným skutkem je např. starost o ptáky v zimě; zabránit vypalování louky na chatě, to také není malichernost! Pak tu máme práci v lese nebo leani školce, vyčištění potoka atd. Ale nejde jen o to, abychom jednou nebo dvakrát za rok vykonali něco „velikého“ - jde přede vším o náš každodenní život, o naše zásady a pravidla chování, jimiž se řídíme. Donald Allen z mezinárodního oddělení Světového fondu ochrany přírody navrhl pro ty, kteří chtějí zlepšit dosavadní způsob života, jakési DESATERO OCHRÁNCE PRÍRODY. Je to deset pravidel, jak by se měl člověk ve svém běžném životě chovat, aby i ve zcela obyčejných a všedních dnech byl přírodě nejak ná pomocen. Kdyby se těmito pravidly řídili všichni lidé, ubyla by lidstvu jedna veliká starost. Jaká jsou to tedy pravidla? Frosím, zde jsou:

- Budu si vážit všeho živého, neboť každý živý jedinec je článkem řetězu udržujícího život na Zemi.
- Vezmu z přírody pouze to, co může být nahrazeno, aby žádny druh nevymizel.
- Nezpůsobím znečištění vzduchu, půdy nebo vody.
- Nekoupím výrobky z ohrožených druhů živočichů, rostlin nebo z ohrožených lesů.
- Budu udržovat své okolí čisté a šetřit prostředí, kamkoli pojdu.
- Upozorním na případy znečištění či jiného zneužití přírody.
- Budu podporovat organizované skupiny a úřední osoby chránící přírodu.
- Nebudu plýtvat zdroji energie nebo paliva.
- Budu příkladem správného ochranářského chování a vysvětlím ostatním, proč je důležité, aby se tak každý choval.
- Budu se radovat z krásy a zázraků přírody každý den svého života.

Dnes se hodně mluví o takzvaném novém myšlení. Je to mnohdy velmi těžké, ale dnes již nelze dívat se na přírodu jako na levný a nevyčerpatelný zdroj věho, co potřebujeme. Právě v soužití s přírodou je opravdu třeba začít myslit jinak, než tomu bylo dosud. Koneckonců jde o nás, o lidí! Ještě není pozdě, ale jednou by to mohl být boj o holly život!

(s pomocí časopisu Nika sesmolil Radek)

BoDeMeRaKvák

博多 瑪拉 卡

J A P O N S K O N E Z N Á M É

(IVa)

Japonsko je bez nadsádky zemí tisíce nejrůznějších lidových slavností a svátků. Mnohé z nich jsou více svázány s určitým místem, jiné - jako například oslavy Nového roku, svátek chlapců nebo siči-go-san - se slaví po celé zemi.

Jednou z nejbarvitějších japonských celonárodních slavností je tanabata (doslova slavnost sedmého večera), která se slaví 7. července (dříve ovšem v 7. den 7. lunárního měsíce, tedy asi v polovině srpna). Její tradice sahá až do 7. století a vychází ze staré čínské pověsti o romantické lásce Nebeské přadleny (symbolizuje ji hvězda Vega v souhvězdí Lyry) a Nebeského pastýře (zosobněného hvězdou Altair v souhvězdí Orla). Pověst má několik variant, ale podle nejznámější z nich je přadlena dcerou krále nebes, která se jednoho dne zamilovala do půvabného mladého pastýře. Začala však pro tuto lásku zanedbávat svou práci, a proto jí její otec zakázal, aby se stýkala se svým milým, a oddělil je od sebe Mléčnou dráhou. Smí se s ním sejít jen jednou do roka - 7. července - kdy straky utvoří přes Mléčnou dráhu most a princezna-přadlena po něm může přejít na krátkou chvíli na druhou stranu. Ve starých dobách patřilo předení a štíti k hlavním povinnostem japonských žen, a proto je příběh hvězdné princezny velmi dojímal a zároveň při této přiležitosti prosily Nebeskou přadlenu, aby i ony zvládly její řemeslo tak dokonale jako ona. Dnes se již sice neslaví tanabata tak okázale, jako ještě před několika desetiletími, ale přesto zejména děti a mládež nezapomínají v tento den umístit na zahradách nebo i v bytech dlouhé bambusové tyče ověšené pruhy barevného papíru anebo různými básněmi a přáními. Svátek slaví často společně děti v základních i mateřských školách (prázdniny začínají v Japonsku až 15. července) a na mnohých místech se dosud konají veřejné průvody a slavnosti.

(z knihy Jiřího Janoše, 99 zajímavostí z Japonska*)

T R E T I F Z U B Y

(IVa)

Čínskému rolníkovi Luo Š-tinovi, kterému je už přes sto let, začaly růst nové zuby. Zatím jedenáct nahore a šestnáct dole. Luo se narodil 12. prosince sedmého roku vlády císaře Knang Si, tedy v roce 1881, a žije v horách v provincii Tjiang-si. Ziví se sladkostmi, burskými oríšky, bobovým sýrem, vejáčky a pálivými paprikami s rýží. Nekouří, nepije alkohol a nikdy nejedl tučná jídla.

U P O Z O R N Ě N Í P R O P Ř I S P Ě V A T E L E

Žádáme všechny, kdo přispívají do STOPY, aby v případě, že jejich příspěvek není vlastní a je tedy odněkud opsaný nebo obkreslený, uváděli jméno autora (autoru) a pramen, ze kterého svůj příspěvek čerpali. Je třeba dodržovat jisté pravidla hry. Není možné, abychom pod vaším jménem uváděli něco, co vytvořil někdo úplně jiný. Na dodržování tohoto pravidla se budeme ohlížet při přijímání a bodování příspěvků. Děkujeme za pochopení.

(Radek)

Zpráva z Aljašky

AL'JAŠKA - TUDY

Už nedlouho po měsíci bouří jsme vyrazili do kraje, který měl podle slov tamních indiánských obyvatel oplývat zlatem. Ale nejen za zlatem, jsme se vydali. Použili jsme užit krásných chvil u táborych ohnů, poznat krás zaslíbeného kraje a naučit se mnohem co dosud jsme nepoznali nebo na co jsme v běhu všedního života čas neměli. A tak již během cesty, která zpočátku vedla krají hustě obydlenými, táhly našími hlavami myšlenky na to, jak asi bude nás život příští vyhlížet. Máme se obávat Indiánů? Najdeme zlato? Kdo z nás bude v boji s divou zvěří nebo nářadím zraněn?

Musím být přesný - toho dne vyrazila přibližně polovina všech nás odvážlivců a důležitým úkolem, který mohl znamenat rozhodující okamžik, kdyby se nepodařil. Naštěstí stály při nás všechny dobré sily a my i přes území válčících Terešů bez nehody jsme se dostali. Když jsme dorazili na místo, nebylo už problémem vybavení veškeré vyložit a začít stavět naše stanové městečko. Během nedlouhého času naše obydlí opravdu stála a my těšili se pohledem na naši základnu, ze které po celý příští měsíc můžeme na výzkumy a výpravy badatel-ské vyrážet. Metrvalo dlouho a stála i kuchyně s kamny, jídelna a další, co nutné k životu v divočině je třeba.

Třetí den dorazila druhá polovina a byli jsme tedy všichni. Den předtím jsme se rozloučili s těmi, kdož pomoci nám v práci namáhav ochotni byli, aniž však patřili mezi nás, odvážné. Nyní nastal čas dalsí náležitosti dodělati - plot ochranný zrobit (důležitý to va proti indiánským přepadům), bránu vytýčiti, umývárnu a věšák stlouci a další drobnosti potřebné pro naše pohodlí postavit. V tu dobu již správný život stanového městečka se rozbíhal, čile směnování probíhalo a dolary ladem neležely. A nedlouho poté i první zlaté naleziště bylo objeveno! U Velké louže na dolním toku Zlatonosné říčky pak probíhal souboj mezi těmi, kdož z poklidných obyvatel našeho stanového městečka najednou divokými zlatokopy se stali a neznaje bratrů ani sester svých ve vodě studené se hrabali, by bohat ství a mamoru sobě rychle dobyli. Však osud zahrává si s těmi, kdo na štěstí jen spolehají, a tak ne každý s výsledkem honby za zlato byl spokojen. Některí dokonce jen tolík vydělali, aby polovinu dluhů svých sotva zaplatili.

Několikrát velkých pozdvížení jsme zažili. Kupříkladu tehdy, když kuchaři maso tak krátce vařili, že jsme je se zuby našími již dřávno vykotlanými jísti jen stěží mohli, využívajíce ostrých nožů svých, pil i sekery. Za tento skutek koupel ledovou jsme jim pak přichystali. Další pozdvížení nastalo, když dostavník poštovní nedorazil a mapy důležité nepřivezl. Kde skončila cesta jeho, není nám dodnes známo, neboť stop žádných po něm jsme nenašli. Nakonec sheriff podle své i pro zlatokopy vyrobiti mapy musel, však zbytečně, neboť zásilka dorazila. Mapy, jež sheriff nakreslil, jsme využili ke zmatení Indiánů, neboť městečko naše v nich zakresleno nebylo.

Netřeba se zmínovat o mnohých podrobnostech našich radostí či strastí, neboť zážitky naše soustavně do kroniky jsme zapisovali. Však kupříkladu soutěž naše v boji o pera orlí za zmínku by stála. Ten, kdo odvážit chtěl se skutků statečných (bolest, strach, spánek či třeba hněv svůj ovládat), získat mohl orlí pero co trofej a odznak odvahy a statečnosti své. Však už ten, kdo hlídku svou noční dobře vykonával pro klid a dobrý spánek ostatních, zaslouží pochvalu a vděk nás všech. Podstoupili jsme i souboj ve hře míčové, když

vyzvání nedalekým městečkám dřevěným jsme byli, a boj, který zprvu ztracen zcela se nám zdál, se ctí a slávou jsme vybojovali.

V tomto kraji, který až neuvěřitelně rukou civilizace nedotčen zůstal, našli jsme mnoho z věcí, které najít jsme chtěli. Totem u tábora kruhu chránil nás svou mocí před silami zlými a my sami snažili se nebezpečenstvu vyhnouti. I tak málem jeden z nás proudem dravého Yukonu stržen byl, jiní bloudili po okolních lesích, zvířete vzácného marně hledajíce, i nemoc zhoubná mezi námi rádila. Na našich cestách potkávali jsme jedovatých hadů a hub spousty, brodili jsme se říčkami plnými dravých ryb, avšak přes všechny nesnáze nase věru libilo se nám v našem údolí Jankovitého koně! Snad každý z nás by byl zůstal i nadále, kdyby nás prý od zlatých polí, hub, květin a ptáků, průzračné vody a čistého vzduchu a mnoha dalších a dnes již neobvyklých věcí povinnost nevolala.

A tak poté, co clainy své úplně již jsme vyřížovali, do Dawsonu dorazili, pobavili se a hrdlo mocnými doušky skvělé whisky protili, zatančili si, zlato za dolary proměnili a dolary zas k nákupům a hrám hazardním použili, věci své shromažďovati jsme počali a těž pomalu, co jsme v potu tváře postavili, jsme zase rozebírali. Místní usedlík dřevo od nás si vzal, alespon pálití jsme je nemuseli. I přišel den, kdy bylo nám se rozloučiti. I slzy se objevily, smutek trochu zavládl, však veselé povahy naše jej brzy překonaly a hned výprav a dobrodružství dalších očekávat a spřádat se jaly. Metřeba z věci minulých smutek v sobě skrývati, lépe je k budoucnu se obrátiť a chvil dalších krásných sobě připravovati. Proto těšme se na věci příští, které nás v tomto roce i v letech dalších čekají!

• • •

Tábor je pryč, ale zůstaly nám zkušenosti a vzpomínky. Co by to chtělo příště, aby to bylo o něco lepší?

Určitě každý ví, které věci měl s sebou zbytečně a které mu naopak chyběly (nemám na mysli televizi, sprchu, kazeták nebo digitální hry). Někdo třeba měl o jedny boty méně, někdo o čtyři svetry více. Co brát na tábor, navíc na měsíční tábor, to je tak trochu záležitost zkušenosti. A protože jsme lidé zapomněliví, bylo by vhodné si někde schovat papírek se seznamem věcí, které jsme měli s sebou letos. Pokud již tento seznam nemáme, stalo by za to obětovat trochu času a "vymyslet" ho. Někdo si možná říká, že ho houpu - ne, to je moje zkušenosť. Vím, jak je nepříjemné těsně před odjezdem vymýšlet, co že bych si to ještě měl vzít s sebou. Je to sice až za rok, ale Stopař by měl maličko myset i dopředu. To aby nebyl překvapen.

Přesvědčili jsme se, že topórka koupených sekér nevydrží naše pracovní úsilí, až na vzácné výjimky. Chtělo by to poradit se s tatínkem, strejdou nebo jiným odborníkem na práci se dřevem a vyrobit si topórka vlastní. Co k tomu potřebujeme nejvíce? Dobré dřevo, např. jasan, nářadí a hlavně trpělivost. A radost z výsledku je veliká!

Základní věci jsme obvykle měli, tužky, papíry, praporky atd., ale co takový provázek? To už bylo slabší. Neříkám, aby si každý bral na tábor celé klubko špagátu, ale - takové menší klubko do družiny by se určitě hodilo. A jaké byly potíže s čísly na ešácích a hrníčcích! No a v neposlední řadě i s věcmi některých plantážníků. Opravdu mi není jasné, jak některý Stopař může nepoznat své věci!!! To už hraničí se zelenáčstvím a trochu i hloupostí.

Jako bych slyšel, jak si někdo říká, abych už toho kázání nechal. Ale není to kázání. Člověk se od stroje liší např. tím, že se poučí ze svých chyb. Tedy - měl by se poučit. (Radek)

STOPAŘSKÉ MINIMUM

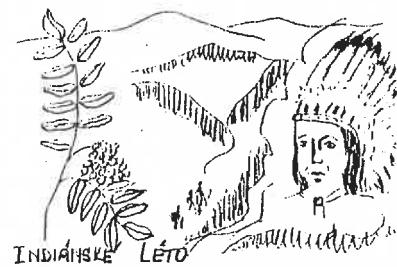
*****SLAVNOST INDIÁNSKÉHO LÉTA*****

Znáš ty modré zářijové dny - obloha je bez mráčku, hladina rybníku se leskne jako zrcadlo, ulice jsou plné slunce, v parku už začínají zlátnout javory, den se rychle kráti.

Těmto tichým zářivým dnům se odedávna říká "indiánské léto". V mém bývalém oddíle jsme vždy po příchodu těchto dnů dělali výpravu ve znamení "indiánského léta". Vyhlédli jsme pro ni nějaký lákavý cíl odlehlelé údolí, palouk obklopený ze všech stran lesem nebo skalnatou krajinou. A program byl od samého začátku ve znamení Indiánů. Nehráli jsme si ovšem na Vinetou, ale věnovali jsme ten den indiánské lesní moudrosti. Sraz jsme si dali někde na kraji města a vyrazili do kraje po nezapadlejších pěšinkách, i kdyby měly známenat zacházku. Při "slavnosti indiánského léta" jsme vůbec nechodilo po silnici, tu jsme směli nanejvýše přejít napříč. Cestou jsme sbírali materiál - březovou kůru na různá pouzdra a nádobky, masky a turbanы, jasanové pruty na luky a oštěpy, rostliny s pronikavou vůní do "medicinových váčků". Smrkové a modřínové kořínky na výrobu "indiánských provázků". Prohlíželi jsme kdejaký padlý strom, zda není uvnitř vykotlaný - nízký prstenec z dutého kmene jsme použili na výrobu tam-tamu.

Indiáni bývali mlčenliví, houževnatí, dovedli se dokonale ovládat. Při "slavnosti" jsme se jim chtěli přiblížit i v těchto věcech. Proto jsme vždy postupovali co nejtěžeji a učili se ovládat své pocity. Cestou jsme hráli hry s indiánskými nářadími, rozdělávali ohň třeméním dřev, pekli indiánské placky na rozpálených kamenech. Indiáni je pekli z kukuřičné mouky, ale jde to i z hladké. Dá se do ní trochu másla a špetka soli, smichá se s vodou a z hutného těsta se uplácají tenké placky. Lze je opékat ve víčku ešusu či kotliku. Čaj jsme vařili pouze přírodní - z jahodového, malinového nebo ostružinového listí.

Domů jsme se vraceli za "slavnosti indiánského léta" až před západem slunce.

CO BYLO

- tábor
- pravidelné schůzky
- 5. 9. výprava po Praze
- 18.-20. 9. železné hory
-
- 2. 9. - schůzka

Tato schůzka byla hlavně pracovní. Uklizely se podsady, stany, táborové nádobi, prostě všechno, co jsme přivezli z tábora. Dřína to byla pořádná, ale neztráceli jsme humor. Po schůzce jsme měli zatímči jinou barvu než před ní. Z vymydlencích a čistých Sto-pařů se opět stali táboroví umouněnci. S pozdravem "Tak ahoj, brka" jsme se rozešli.

5. 9. - Praha

Výprava byla provázena pořádným lijavcem, takže už při vstupu do Jízdárny Pražského hradu - prvního cíle naší cesty - jsme byli značně mokří. Po prohlídce obrazů kluoi rozhodli, že se půjde do vojenského muzea. Přestalo pršet, takže jsme poobdvádvali venku a vydali se do Šternberského paláce na výstavu evropského umění let minulých. Pak jsme se pustili ke Karlovu mostu a ze Staroměstské jsme jelí domů.

9. 9. - schůzka

Delfíni uvařili čaj a při zahájení sohúzky všem rozdali sušenky. Tato sohúzka je úvodem do naší činnosti v příštím roce. Četli jsme táborové zápis y v kronice, zpívali, hráli malé hříšky "na hlavu" - a pak přišlo to hlavní - vyhlášení výsledků celoročního bodování. Je zvláštní, že na prvních devíti místech byla děvčata. Kromě třetího místa, to obsadil Marcel. Po rozdání diplomků si prvních 13 šlo vybrat ceny. Ještě chvíli jsme zpívali a - i přes naše úpěnlivé žadonění, aby to nedělala - Dáša ukončila schůzku.

16. 9. - schůzka

Přišly nás navštívit dvě nové dívky, které patrně budou mít zájem pomáhat Dáše a Michalovi

ve vedení oddílu, až bude Radek na vojně. Barbucha si přivedl nováčka - sestru Danu.

Další náplní schůzky byly drobné jazykové soutěže, Ivy hra a přesedávaná, v níž zvítězil David s Opičákem. Rozloučili jsme se pokřikem Klokanů, kteří dnes byli nejúspěšnější.

18. - 20. 9. Železné hory

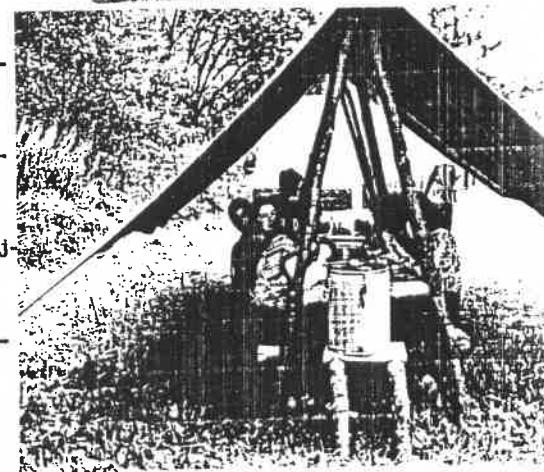
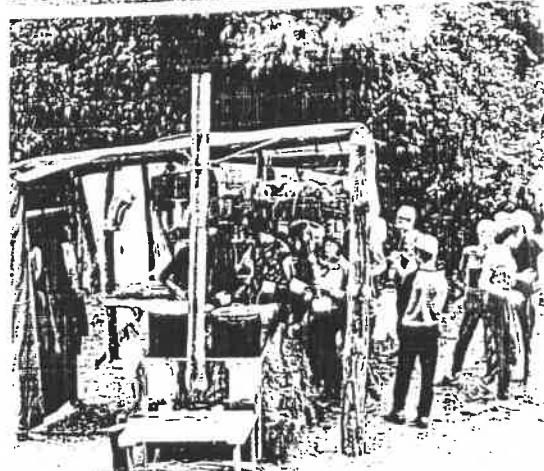
V pátek večer jsme dorazili do Chrudimi do tělocvičny, odkud jsme se měli zúčastnit pochodu. 11 Stopařů šlo pěšky, 9 na kole. Vyrazili jsme v sobotu ráno (v šest hodin jsme byli vyhnáni ze spacáku). Pěšáci se zapojili do mírnějiného pochodu, než který měli jít, ale nakonec vše dobře dopadlo. Cyklisté jeli 65 km, cestou viděli mnoho zajímavostí, mimo jiné zříceninu Lichnice a zámek Žleby. Spali jsme v kempu na KOnopáči. V neděli se obě skupiny (nikoliv společně) podívaly do Slatinu, proběhly Chrudim, daly si oběd a v cukrárně zmrzlino. Po navázání kol se "ponorka" rozjeela zpět ku Praze. Cestou nás neminuly průvodcovské zkoušky. Výlet se nám líbil a chtěli bychom mít ještě někdy cyklistickou výpravu.

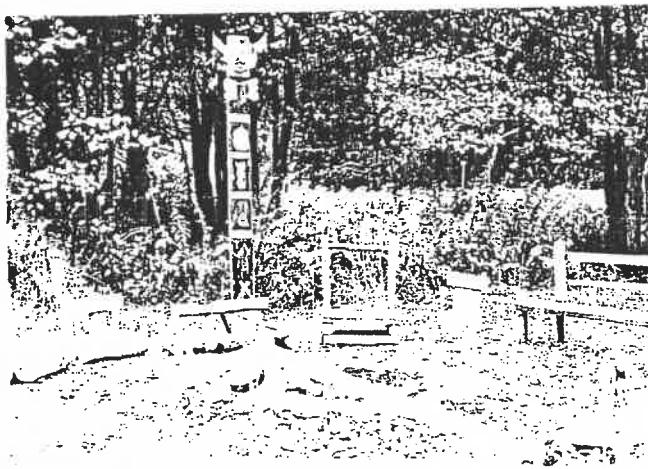
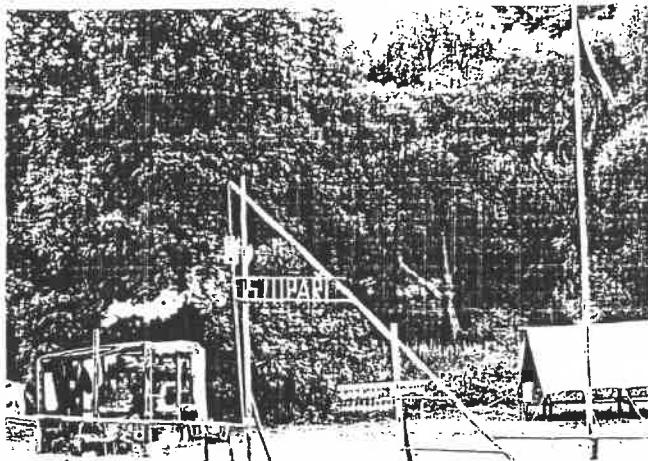
21. 9. - schůzka

Dnešní schůzka byla celá věnovaná návštěvě místnosti s počítáči v budově Armabetonu, závod 13. Měli jsme možnost si zahrát kteroukoliv z her, shlédnout film o počítáčích, a tak dvě hodiny utekly jako voda. Cestou na metro nás zastihl povárný líják. Samozřejmě, že některí Stopaři - hrdinové museli dokazovat, jak jim nevadí, když projdou všemi loužemi. To, že pocákají všechny okolo, jim zřejmě nevadilo. Že jo, brka!

30. 9. - schůzka

Schůzka s promítáním diáků z tábora, vzpomínáním a klábosením, což do činnosti oddílu také tu a tam patří.

CO BUDE

- pravidelné schůzky
- 3. - 4. 10. Chaloupky
- 24. - 25. 10. výprava

ABYCHOM SE NEZPRONEVĚŘILI DOBRÝM

zvykům, octne se i v tomto čísle bodování, a to bodování za minulý rok. Je vypočteno pomocí průměrů, aby měli sanci i ti, kteří do oddílu přišli později, tedy už během roku. Výsledky jsou zajímavé.

Všimneme si například, že vedou děvčata, a to dost přesvědčivě. Nebyt Marcela, který už opustil řady stálých členů, získaly by dívky prvních osm míst! No a když si uvědomíme, že dívek bylo bodováno všechny devět, tak je tu opravdu něco divného. Kluci, to je vám to opravdu fuk? To vám nevadí, že vás děvčata klidánko přetrumfou? Ani se mi nechce připustit, že by snad děvčata byla opravdu lepší! Nebo ano? Žeby vážně většina děvčat byla lepší než ti nejlepší z vás?

BODOVÁNÍ ZA ROK 1986/87

1. Petra	93,31
2. Beruška	85,0
3. Marcel	77,36
4. Linda	76,31
5. Iva	76,30
6. Pída	76,14
7. Bystrouška	75,15
8. Tropiko	72,57
9. Ještěrka	64,92
10. Mrně	62,29
11. David	61,57
12. Saranče	60,36
13. Mates	58,23
14. Ježour	56,92
15. Žíža	56,20
16. Opicák	54,73
17. Kamil	54,36
18. Petr	52,15
19. Siml	52,08
20. Jeptiška	50,50
21. Šmudla	49,44
22. Lenyčka	44,26
23. Cochtan	41,43
24. Šerlok	38,69
25. Špunt	37,88
26. Barbucha	36,17
27. Veverčák	29,38

Někdo si třeba říká: K čemu to je, honit se pořád za bodíky! "Ale copak není přirozená snaha každého z nás v něčem vyniknout, být v něčem lepší než ostatní? Copak to nestojí za to něco umět, něco dokázat, předstihnout ostatní?"

Pohyb se umístit v čestném boji je krásné a stojí to za námahu.

Ahoj,
velectení
STOPAŘI!

Dlouho jsem žil v napětí, ale od minulého úterka, tj. od 22. září, už vím, jak se věci mají. Počínaje prvním dnem příštího měsíce odcházím do krajů neznámých, kde strávím celý dlouhý rok. Bude možné mi napsat, možná mě i navštívit, naopak já zase budu psát, až s návštěvami to bude slabší. Místa jsou to „vzdálená“ a není snadné se od tamtud častěji dostat.

Co z toho plyně? Například to, že STOPA bude mít o jednoho redaktora méně. Tentokrát jsme zkusili „pokusný“ menší formát, který se tolik nemačká a nemuchlá, a byla by škoda, kdyby STOPA vycházela jen dvakrát či třikrát do roka, nebo kdyby měla tri, čtyři stránky a dost. Já sice můžu občas poslat nějaký ten článekček či krátké povídání, ale moc toho nebude a hlavně nemohu psát na stroji a dělat tu nesmírně důležitou konečnou úpravu. Takže to znamená: chcete-li mít časopis, budete pro něj muset něco také udělat. A to více než dosud. Já nemohu více než poprát vám hodně úspěchů.

Radek

jméno →

"STOPA" - časopis vydávaný výhradně pro vnitřní potřebu oddílu STOPAŘI

NE PRODEJNÉ!

Časopis lze získat výhradně aktivní účastí na činnosti oddílu STOPAŘI

NAŠE TÁBOROVÁ PÍSEŇ

BLÍZKO LITTLE BIG HORNU II.

Tam blízko Little Big Hornu je písň strašlivá,
je to jedna z pěti písni, co Saranče zná,
zpívá si ji každodenně hlasem příšerným,
že ho jednou zastřelím, to dnes už dobré vím.

RF: Říkal nám to Radek, já měl jsem v noci sen,
když Saranče nepřestane, bude zastřelen,
kmen Stopařů je statečný, to Saranče už zná
tak pročpak neposlouchá ta slova varovná?

Saranče si zpívá dále hlasem strašlivým,
létají lžice ze stanu a vložky od holin,
marně na něj Radek křičí - Tak už pokoj dej!
Jedinou možnost ještě máš, život si zachovej!

RF: Říkal nám...

Saranče všal nepřestalo, proto smůlu má,
už mu zvoní umíráček z věže tábora,
však nežli bídne zahynul, tak napoalaď řek:
Života já nelituju, Custer taky zdech.

RF: Říkal nám...

Saranče je dávno mrtvé, leží pod drnem,
ale vítr stále žena jeho písen sem,
ozývá se po táboře těsně za nocí,
proti písni téhleté už není pomoci.

RF: Říkal nám to Radek, já měl jsem v noci sen,
jak se ženu s puškou v ruce za Sarančetem
a Saranče kličkuje a skoro utíká,
ale pak to dostane a strašně naríká.

Nežli puška vychladla, tak jsem se probudil,
ten sen byl tak hrozný, že jsem spacák propotil,
vykouknul jsem ze stanu a právě svítalo
a na kamenech v kuchyni Saranče zpívalo.

RF: Povídám si: Hochu, to už je osud náš,
těžko s tímhle Sarančetem něco udělat,
kmen Stopařů je statečný, musí to vydržet,
Saranče pak možná přestane vyvědět.

časopis oddílu STOPAŘI

2

III

1987/1988

AHOJ STOPAŘI !!

A máme tu zase nový měsíc. Indiánů měsíc li-
stopad nazývají bláznivým měsícem. Asi vědě-
li jí proč. Listopad patří k podzimu a k němu
zase vítr a děšť Venku mží a pod nohami
čvachtá bláto. Snad právě proto většina lidí
nemá tento měsíc moc ráda. Jen trochu zafou-
ká z holých polí a spadne pár kapek deště a
všichni pospíchají domů a nadávají na psí po-
časí. Po nebi letí stále častěji černé mraky
a naše stezky padá lehce listí - poslední
zbytky krásného léta. Ale v přírodě je pěkné
i za té největší nepohody. To jste asi všichni
zjistili. A když se dokonce objeví slunce,
které sice už moc nepálí, je krajina hned
jako vyměněná.

S podzimem přichází k vám i nová celoroční
hra. Bude to hra nejen napínavá, plná zají-
mavých her a soutěží. Jen letos chceme hru
trochu proti loňsku pozměnit. Budete soutě-
žit ve hře jako jednotlivci, kteří budou při-
nášet své těžce ukoristěné bodky pro svou
družinu. Ale nebudem si jen hrát, ale bude-
me i něčemu zajímavému učit. Většinou ke hře
je třeba více lidí, kteří si chtějí hrát a
dovádět a brát některé věci i vážně. To ří-
kám proto, že bych si přál, aby se sku-
tečně všichni Stopaři do naší hry zapojili.
Není přece stopařské, když se někdo snaží
pro svou družinu udělat první poslední a ji-
ný se zase jen třeba "veze". Družina by mě-
la držet pohromadě, pomáhat si vzájemně ne-
jen ve hře ale i v normálním životě. Dost už
toto kázání. Vydejme se společně teď po
stopách naší velké hry.....Akaj se bude jménovat? To už se hrzy dozvítě.
Až se vám podaří získat všechny ústřížky zprávy a celou ji předložit.
To pak se už vše rozjede plnou parou. Tak hodně štěstí v nové hře STOPAŘI !

BODOVÁNÍ - ZÁŘÍ 1987

1. Linda	84	b.
2. Petra	82	b.
3. Saranče	74	b.
4. Beruška	67	b.
5. Pída	63	b.
6. Šiml	60	b.
7. Iva	58	b.
8.-9. Špunt	56	b.
8.-9. Žíža	56	b.
10. Petr	48	b.
11. David	47	b.
12. Mrnousek	43	b.
13. Šmudla	42	b.
14. Veverčák	41	b.
15.-16. Barbucha	38	b.
15.-16. Opičák	38	b.
17. Tropiko	36	b.
18. Ježour	33	b.
19. Mates	29	b.
20.-21. Lenka	26	b.
20.-21. Bystrouš.	26	b.
22. Čochtan	23	b.
23. Ještěrka	22	b.
24. Šerlok	20	b.
25. Kamil	13	b.

Nebodování:

Dana
Gombi
Jeptiška
Marcel

Michal

CO BYLO

- + pravidelné schůzky
- + 3. - 4.10. "Chaloupky"
- + 24.10. - Průhonice
- + 25.10. - celodenní hra - Praha
-
- 3. - 4.10. - "Chaloupky"

- to byl původní název výpravy, který se změnil po příjezdu. Byly obsazeny. Vedoucí zprávu přijali klidně, staly se už horší věci. Taková malichernost, jakou je to, že nemáme kde spát, je z rovnováhy nevyvedla. Vláďa nás vysadil nedaleko bývalého mlýna Melmatéj a odjel shánět ubytování. Podnikli jsme hezký výlet ke starému hamru, prohlédli jeho zařízení, v Dobřívě se naobědvali, cestou na chatu Dáši a Vládi si zahráli na "indianské kurýry". Spali jsme v hotelu v Radnicích. V neděli jsme navštívili zámek Kozel, který se nám opravdu líbil. Došli jsme do Štáhlav na oběd, zahráli si v lese hru a po silnici jsme došli k chatě, odkud nás "ponorka" zavezla do Prahy.

7.10. - schůzka

Náplní schůzky byla "kimovka", drobné hry a průvodcovské zkoušky z výpravy. Mělo se zpívat, ale Michal odmítl hrát na kytaru k tak falešnému zpěvu. Po několika marných pokusech zpívat bez kytry jsme toho zanechali. Vyhlásili se výsledky bodování - jako první se umístila Linda, v bodování družin Delfíni.

14.10. - schůzka

Na této schůzce jsme měli předvést zapívání písni CHAJDA. Podání bylo různé, Rackové ji dokonce recitovali; to se jim však nevyplatilo - vedoucí s tím nebyli spokojeni. Dáša s námi zkoušela "setonovku". Pak jsme hráli několik drobných her a procvičovali turistické značky.

21.10. - schůzka

Dnes nám Dáša nadiktovala informace k výpravám, zkoušeli jsme morseovku, která dopadla hrozně, hráli známou Lindinu hru s količky. Michal nám přečetl z novin zajímavý článek "To se přece nedělá". Družiny dostaly papíry s úkoly, které měly splnit. Jako 1. se umístili Delfíni, takže na konci schůzky zazněl jejich pokřik.

24.10. - Průhonice

Na srazu jsme spatřili, že se navrátil z Děčína náš "ztracený syn" Marcel. Po deváté jsme se vydali k Hostivařské přehradi a odtud šlepel povídím Botiče k Průhonickým. Cestou jsme se zahráli hru, naobědvali se a pak uháněli do Průhonick. Od průvodce jsme se dozvěděli o tomto parku mnoho zajímavostí, zopakovali jsme si své nevalné vědomosti z botaniky a odpovědmi na různé otázky jsme mohli získat body. Zde se opravdu vyznamenala Bystrouška - dosáhla 12 bodů a tím i první místo. Po návratu Dáša vypočítala, že 1. jsou Delfíni 31 bodů, 2. Medvědi - 16 bodů, 3. Bobři - 12 bodů, 4. Rackové - 4 body.

25.10. - Praha

Dnes se s námi vydala pouze Zuzana s Bublinou. Z metra jsme vystoupili na Hradčanské a před Hradem dala Zuzana dvoujicím, které jsme utvořili, papír s 16 otázkami, týkající se převážně Pražského hradu. S obavou, že už nás nikdy neuvídí, nás vypustila. Každá dvojice řešila otázky jinak. Někdo běžel prověřit znalosti žen v informacích, někdo vyzpíval kolemjedoucí /bohužel převážně Němce/, někdo otravoval malíře a zbytek bloudil po Hradu a snažil se dané objekty nalézt. V půl jedné se všichni sešli před Mosteckými věžemi /jen dva experti tam dorazili až v jednu/. Otázky se vybraly a šli jsme si prohlédnout Hrad společně. Po třetí hodině jsme se úplně promočení rozehodli, že pojedeme domů.

Petra

CO BUDE

- + pravidelné schůzky
- + 7.11. - jednodenní výprava
- + 8.11. - Jednodenní výprava
- + 21.11. - jednodenní výprava
- + 22.11. - jednodenní výprava
-
- VŠIMLI JSTE SI ŠÍMLA ZAČÍNA' Z NEJ
BÝT VZORNÝ STOPAŘ.

VÍTE ZE

... některí z vás dosáhli v "kimovce" docela slušných výsledků? Beruška s Bystrouškou si ze 23 před-městů zapamatovaly 19.

... Radek tráví počáteční dny vojny 11,5 km od našeho letošního sídla? A my hoří na tom je, že se tam nesmí jít podívat.

... Bílé pera za září získali Petr a Petra.

... NÁŠ RADEK UŽ JE SVOBODNÍKEM?! ASI SE RODÍ NOVÝ NAPOLEON!

... zavedeme znova pamětní lístečky.

Když si prohlížím deníky některých "expertů", kteří nemají od jera v něm ani čárku, tak necht jím alespoň pamětní lísteček připomene, že někde byli.

Rozměr lístků bude 7,3 cm x 10,5 cm, na čtvrtku se jich takto vejde přesně 8.

DAŠA

Chceš mě pravidelně dosával a mil jen sam pro sebe? Tak do mé pís.

Fruje Glopka

... už je tu listopad a tím pádem vánoční besídka coby dup? A ta musí být tím nejhezčím podnikem. Proto bychom se na ni už měli začít připravovat nyní. Ať už se jedná o veselé i vážné výступy vánočního programu, který si každá družina připraví, nebo o výrobu dárků pro své přátele a domnívám se, že u Stopařů je kamarád každý každému, a proto bychom měli mít vlastně minidáreček pro každého. A to hlavní - přemýšlím už o "tajné družinové činnosti", o které je psáno na jiné stránce Stopy. Tak nezapomeňte - vánoce jsou za chvíličku.

... Radka by určitě potěšilo, kdyby dostaly aktuální adresy od ženy, která má tuto záležitost na starosti.

... JEN TEN, KDO DA' DO STOPY PŘÍSPĚVEK, JI TAKE' DOSTANE.

... se chystáme o jarních prázdninách s oddílem opět na hory? Bud' do Horního Mařova v Jizerských nebo do Starého Města pod Sněžníkem. Ať rýje rázepou v kamenech a noční pochody po ulici! Jen po odvážné a směle!!

... v listopadu mají narozeniny:

3.11. - Marcel
21.11. - Ještěrka

23.11. - Špunt

3.12. - Tropi

přejeme BLAHO-

AHOJ!

Pestništka Daša

DVOU VITIŠČICH?

CO MYSLÍS, MICHAELIE, NEBUDE TEJD STOPA VYCHAZET JEN VE

BoDeMeRaKvák

Zajímavosti z Vlasty pro nás opsala Pídalka:

Kanadští paleontologové našli na březích řeky Milk v provincii Alberta více než sto dinosaurových vajec se zkamenělými plody. V několika vejcích s porušenou skořápkou našli vědci zárodky ve velikosti tužky s utvářejícím se kosterním systémem.

Turisté se stále chtějí vracet do Říma. Potvrzuje to poslední odhad "úrody" v nejznámější fontáně ve městě. Jen od července lonského roku naházeli do fontány di Trévi kolem 6 tun italských i cizích mincí. Fontána má údajně čarodavnou moc. Každému, kdo se "vykoupí", umožní návrat do věčného města.

Ročně ubývá na Zemi zhruba 10 až 15 milionů hektarů lesa, takže jejich nynější rozloha se pohybuje okolo 4 miliard hektarů. V současnosti připadá na jednoho obyvatele planety asi 0,8 ha lesa a tato plocha bude dále klesat.

Tradiční obraz typického Angličana v buřince popíjejícího čaj či whisky se pomalu vytrácí. Statistiky dokazují, že buřinky z britských ostrovů prakticky vymizely a Angličané dnes dávají stále více přednost kávě před čajem a Whisky postupně ustupuje vodce.

Při soutěži znalosti cizích jazyků, která se konala v belgickém hlavním městě Bruselu, prokázal 26letý Belga Johann Vandewalle, povoleným stavební inženýr, že ovládá 22 jazyků - mezi jinými japonštinu, ruštinu, perštinu a svahilštinu.

Superhvězdou současné světové kopané, Argentinci Diego Maradonovi a jeho ženě Claudii se před nedávnem narodila dcera Dalma vážící 4 kg a 329 gramů. Radost šťastného otce nezkalily ani rozpaky jeho příznivců, kteří žili v naději, že se Maradonovi narodí syn, který by mohl zdědit po slavném otci jeho mimorádný fotbalový talent.

Návod na výrobu brousítka od Gembího:

Vezmeme si dřívko dlouhé 9 cm, obroušíme a zakulatíme, kraje musí být hladké, pak nalepíme proužek brusného papíru a vypadá to takto:

Školní perličky od Šimla:

Kyselina sírová se vyrábí z kyselého sýra a je prudce žravá.

Zemská osa je myšlená přímka, která není, protože je.

Azimut je přístroj, kterým určujeme sever.

Na výletě jsme šli na jih, a když jsme došli, zjistili jsme, že jsme úplně někde jinde.

Na zeměkouli rozeznáváme severní pól, jižní pól, rovník, koloběžky a polevnice.

VEVERĚKOVINA: Vite, jak se objevilo moře na Zemi? Pozorovali jste někdy Měsíc? Jestli ano, tak jste určitě viděli "moře". Měsíc se otočí - na Zem spadne 1 litr vody. Měsíc se otočí po druhé a na Zem spadne opět litr vody. A Měsíc se otáčí a otáčí a otáčí. A Zemi je moře. (Poznámka redakce: Veverko jak je to s tím "Měsíčním otáčením" doopravdy?)

BoDeMeRaKvák

... a teď něco ke známkování

Už když jsme se známkováním začínali, říkalo se, že budeme známkovat p-r-o-g-r-a-m. Nikdo však neřekl, že když např. zlobíme a dostaneme "minusáky", máme dát trojku.

Tento článek píší, protože když se mi dostal v "Chaloupkách" do rukou papír se známkováním, udívilo mne, že je jen jedna jednička. Jak jsem se později dozvěděla od některých členů, dali trojku třeba proto, že se těšili do Chaloupek a místo toho se jelo do Rokycan. Někdo byl zas naštvaný, že odchází jistý člen z oddílu. Já si myslím, že na to, v jaké jsme byli situaci, se vedoucí zachovali přímo výborně. Nemyslité? Kinda

OPÁL - měsíční kámen pro říjen, symbolizuje naději. Opály jsou formou vodnatého oxidu křemičitého. Nejcennější exempláře jsou takzvané černé opály z Austrálie se záblesky několika měňavých barev.

Beruška

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Vtípek od Dany: Máma se mě zeptala, na co bych chtěla chodit.

Já jsem řekla, že na zmrzlinu.

//////////

IN Z E R C E - IN Z E R C E

Kdo má a nesbírá pohledy Prahy, prosím, aby mi, pokud může, nějaké dodal. Mates

* * * * * * * * * * * * *
Sbírám obrázky od sýru. - Ještěrka
* * * * * * * * * * * *

Kdo by měl zájem - opravím, vyrobím, vyměním elektromotorky do 24 V.
Adresa: Opičák, práce všeho druhu.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
Kdo mi půjčí nějakou strašidelnou detektivní nebo kriminální knížku?

Zn.: Brzy vrátím L 13

=====
Kdo vymění celtu za spánek na zdravém vzduchu. Zn.: Veverčák

Sbírám plechovky, zapalovače a odznaky. Rád vyměním za knihy a různé věci. Špunt

Kdo má obrázky od žvýkaček, tak ať mi dá nebo vymění. Serlok

Sbírám střepy od rozbitých hrnků, talířů, sklenic atd. Zn.: čisté P.S. Zašlete na adresu Linda Šabatová, 4. židle, klubovna TOM Stopaři, Na strži, 146 20 Praha 4

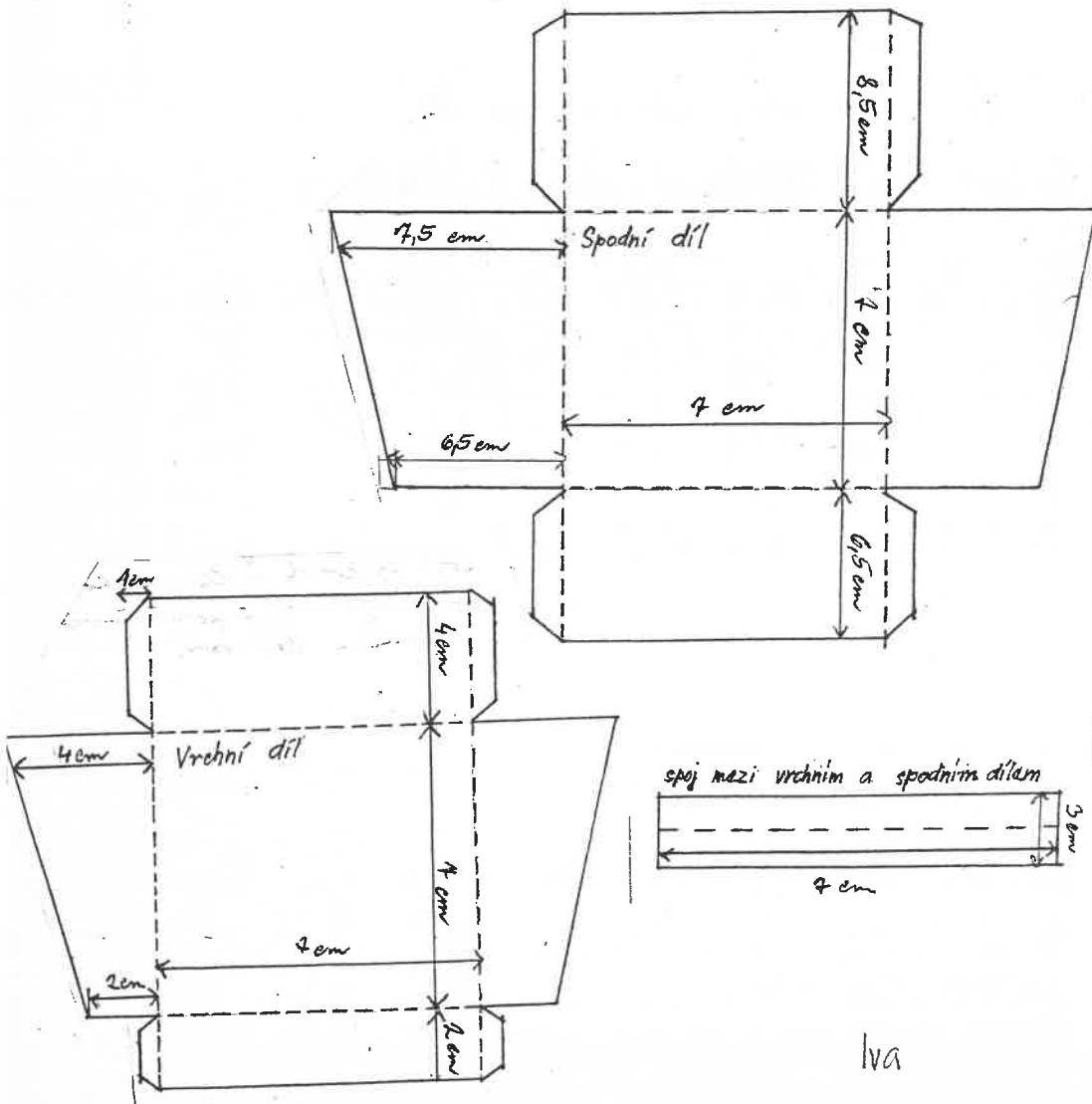
+-----+
KDO MI VYMĚNÍZNÁMKU MODRÉHO MAURITIA ZAREZAVÝKAHAN
ZN.: Šmudlosvit
+-----+

BoDeMeRaKvák

JAK USKLADNIT ATLASY ABC ?

Na tuto otázku jsem nedávno řešila odpověď. Dostala jsem nápad udělat krabičku, do které se jednotlivé kartičky narovnají. Krabičku si každý může vyrobit podle svého. Rozměry této krabičky se dají různě pozměňovat a krabičku můžete využít i k uskladnění drobností:

HRA

- pro dlouhé zimní večery i dlouhé letní dny
- pro chlapce i děvčata v počtu kolem deseti hráčů
- pro jízdu vlakem, neděli na chatě i jindy

KOLIK SIREK JE V KOLE?

Mnozí tuto hru asi znají, neboť jsme ji už několikrát hráli. Ale přece jen od té doby uplynulo dost času, takže neuškodí si ji zopakovat. A to nemusí být nutně jen v oddíle. Naopak. Tuto hru můžete hrát takřka kdekoli a kdykoli. Potřebujete k tomu pouze krabičku zápalek.

Každý hráč dostane před začátkem hry tři zápalky (mohou to být i kuličky, kamínky, knoflíky - podle toho, co zrovna máte po ruce), zbylé zápalky zůstanou v krabičce. Počet hráčů by neměl přesáhnout patnáct. Máme-li tedy hráčů např. třináct, bude mezi hráči rozdáno tříčet devět zápalek. Nyní každý vloží do své pravé dlaně libovolný počet zápalek (tři, dvě, jednu nebo žádnou) a dlan uzavře v pěst. Přitom se snaží, aby nikdo neviděl, kolik zápalek v pěsti má. Zbylé zápalky zůstaly v levé ruce. Pravou ruku dá každý hráč před sebe, levou má za zády. To je proto, aby v průběhu hry už nikdo nemohl měnit zápalky v rukou.

Když má každý pravou ruku před sebou (má tedy vybráno), postupně každý hráč hádá, kolik je dohromady zápalek v kole, tedy v pravých pěstech všech hráčů. Komu se podaří počet zápalek v kole uhodnout, odloží jednu ze svých zápalek do krabičky. Účelem je zbavit se co nejdříve svých zápalek, tedy hádat co nejlépe. Vítězem je hráč, který se zbavil zápalek nejdříve, nebo ten, kdo má nejméně zápalek po určeném počtu kol.

Ze začátku se zdá, že vůbec není možné se strefit do počtu zápalek, vždyť jich je mezi hráči téměř čtyřicet (při třinácti hráčích) a každý hráč může dát do kola tři a nebo taky žádnou zápalku. Ale dá se to tak trochu odhadnout. Za prvé víme, kolik zápalek je celkem, dále víme, kolik jich máme v kole sami. A dále musíme sledovat, kolik hádají hráči před námi, protože každý hádá podle toho, kolik zápalek dal do kola sám. Obvykle je počet sirek v kole o něco větší než polovina všech, které jsou mezi hráči.

Je to hra zajímavá a napínává, mohou ji hrát se stejným zalíbením děti i dospělí. Tak příjemnou zábavu!

-ram-

JAK NA TO?

aneb Až se zima zeptá, co že jsme to dělali v létě

K zimě patří sníh a ke sněhu lyže. Lyže používáme především běžecké a sjezdové. Nás oddíl spíše běžkuje, takže se budeme věnovat běžkám.

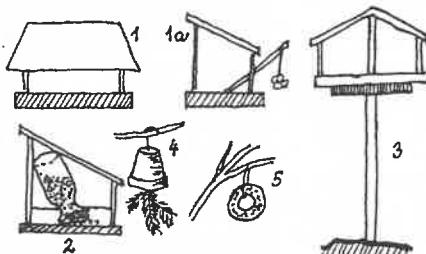
Běžky můžeme sehnat různé, dřevěné i laminátové. Dřevěné jsou sice levnější, ale zato daleko méně vydrží. Ještěrka, Saranče i Matěs to mohou potvrdit. A vracet se z turý pálku cesty se zlomenou lyží, to není nic přijemného. K běžkám patří běžecké hůlky, které jsou o kus delší než sjezdové. Mohou být kovové nebo bambusové. Těžko posoudit, které jsou lepší, zkušenosti lidí jsou velmi různorodé.

Samostatnou kapitolou jsou běžecké boty. Nesmějí být příliš těsné, protože pak člověku mrznou nohy. Pozor tedy na malé boty! Jsou-li kožené, je třeba je také občas nakrémovat. Zkušení běžkaři si ještě pořizují šustákové návleky, které brání tomu, aby nám do bot napadal sníh. Jde jen o kus šustákoviny a dvě gumíčky, to celé krát dvě, neboť máme dvě nohy. Vázání se dnes už dá poridit vcelku běžně, jen pozor na jednu věc: vázání i boty se dnes vyrábějí ve dvou šírkách, které jsou označeny čísly 50 nebo 75.

Známý problém: vosky. V létě a na podzim jsou, v zimě ne vždy. Kupujme je tedy raději dříve. Stačí základní sada čtyř vosků SKIVO - cervený, modrý, zelený, fialový (kus 2,50); hlavně modrý a zelený.

-ram-

STOPAŘSKÉ MINIMUM

Zanedlouho se zima zeptá, cože jsme pro své opeřené přátele udělali, proto vám zde předkládáme několik nápadů.

Rozměry zobrazených
krmítek je třeba
přizpůsobit místu,
kde budou postaveny.

a současně materiálovým možnostem. Okenní krmítka budou menší, základna bude mít rozměry například: 15x30 cm, venkovní krmítka budou zase větší, např. 50x100 cm.

Jakmile krmítka vyrobíme, umístíme je na vybraná místa a od prvních mrazů sypeme v menších dávkách potravu, aby se ptáci naučili na krmítka chodit. Nejvydatněji přikrmujeme za silných mrazů, chameleonů a plískanic, kdy ptáci shánějí potravu nejvíce obtížnější. Musíme počítat, že se zásobami bychom měli vydržet do února nebo března.

Nejlepší je krmení směsí semen a bobulí, kterou jsme si sami připravili, nebo můžeme také přidávat koupenou směs z takzvaného ptačího zobu. Prodávají je ve všech drogeriích a obchodech se semeny. Abychom si uchovali dostatečné zásoby, můžeme také přidávat směs z nastrouhaných vařených brambor, z ovesných vloček nebo také otrub. Při sypání však musí být směs vždycky dostatečně proschlá. Na závěr ještě jednu radu. Krmítka je nutno stavět pevně, aby nám mohla sloužit i v dalších zimách.

Obr. 1 - 1a - malé okenní krmítko se zavěšeným kouskem loje pro sýkory. /Pohled zepředu a zbočku./ Obr. 2 - samočinně fungující okenní krmítko. Obrácená láhev se šířším hrdlem se naplní směsí krmiva a dobrě se připevní.

Obr. 3 - velké sloupové, krmítka do zahrad, dvorků, parků a lesa.

Obr. 4 - krmítko pro sýkory a brhlíky, vyrobené ze starého květináče. Otvorem na dně se protáhne větévka, která je směrem dovnitř silnější, takže při obrácení květináčena hůlce sedí. Větévka by neměla jeho okraj přesahovat více jak o 7 cm. Takto připravený květináč naplníme směsí z 1 dílu rozpuštěného loje a 2 dílů olejnataých semen, nejlépe makových, slunečnicových a lněných a necháme vše v chladu ztuhnout. Toto speciální krmítko pověsimy pomocí drátu na větev stromu. Pokud možno do stínu, aby blesvňé na jaře slunce směs nerozehřálo.

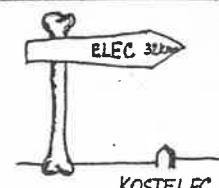
Obr. 5 - rozvěšování kousků loje na koncové větvičky stromů, a to hlavně kvůli nedosažitelnosti pro kočky.

Kdo to mu,
odpověd

- [1]** Který z našich ptáků má nejménší vejce?
 - [2]** Který pták má vejce největší /u nás/?
 - [3]** Které naše sovy mají na hlavě ouška ?
 - [4]** Kteří z našich ptáků mají na hlavě ozdobnou chocholku?
 - [5]** Kolik druhů jedovatých hadů u nás žije?
 - [6]** Umí brouci žijící pod vodou létat ?
 - [7]** Co jsou "vodní vši"?
 - [8]** Kdy kvete vřes? Na jaře nebo na podzim?

?????????????????

Správné odpovědi budou bodovaly. Vyluštění v příštím čísle.

Hopáčské kvízy a hádanky

1. Kolik vajíček naklade moučka za 2 dny ?
 2. Kde je původní domov lva pustinného ?
 3. Kolik kg váží labuť ?
 4. Jaké rozpětí křídel má albatros ?
 5. Jakého stáří se průměrně dožívají medvědi ?
- |||||

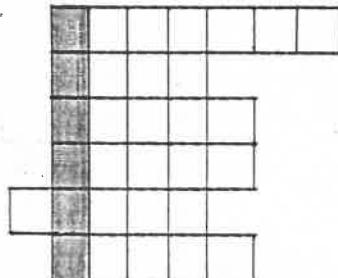
1.	3.	5.	7.	9.	11.
2.	4.	6.	8.	10.	12.

13. Přemístěním tří zápalek utvořte tři různě velké obdélníky.
14.

P O Z O R ! ! !

Na všechny hádanky a kvízy je možno napsat odpověď a předat vedoucím, bude vše bodováno.
!!!!!!

3. Vyluštěním křížovky Vám vyjde místo, které jsme nedávno navštívili.

jedna družina našeho oddílu
hlavní město Norska
nejlehčí dřevo na světě
země, v níž leží hora Olymp
keř, na kterém rostou oříšky
vodní živočich

Petra

Kdo uhodne, odkud je
tato fotografie ???

TAJNÁ DRUŽINOVÁ ČINNOST

Blíží se vánoce a s nimi má tato tajná dlouhodobá činnost družiny společné především to, že každá družina v oddíle si stanoví za cíl vyrobit pro oddíl nějakou pěknou a užitečnou věc pod strojmeček, která bude pro všechny velkým štědrovečerním překvapením. Současně každá družina pátrá po tom, na čem pracují ostatní družiny a ty - samozřejmě - to musí zase pěkně utajovat. Že se kolem tajné družinové činnosti může semlit spousta taškařic a legráček, o tom jistě nikdo z nás nepochybuje.

Máme své zkušenosti z tábora.

Nejpozději do 4. 11. 87 nahlásí každá
družina vedoucím, co se rozhodla vyrá-
bět. Vedoucí to samozřejmě nikomu ne-
vyzvoní a družiny nebudou už jednou na-
hlášenou tajnou činnost měnit.

Na utajení a vypátrání tajné činnosti vy-
pisujeme velké bodové prémie (sleduj ná-
stěnku), tak se snažte, ať něco "trhnete".
Je samozřejmé, že se hodnotí i nápad,
provedení a vzhled tajného výrobku. Může
to být krásný oznamovatel, vývěsní skřín-
ka, do kůže vypalované, indiánským písmem
napsané dějiny oddílu, sbírka stop odli-
tých do sádry, sbírka kouřových otisků
listů, model tábora Aljaška či jenom mo-
del táborového kruhu atd. Nápadů budete
mít jistě spousty.

Přejeme Vám hodně dobrých nápadů a legrace.

Vaši milovaní vedoucí

INZERCE

1. Vyměním rakouské známky.
 2. Kdo věnuje nebo vymění krabice od cigaret?
 3. Vyměním nebo věnuji špunty.

Žnámky a krabice vymění Petr. Špunty daruje nebo vymění kdo? No přece Špunt.

Milí Stopaři

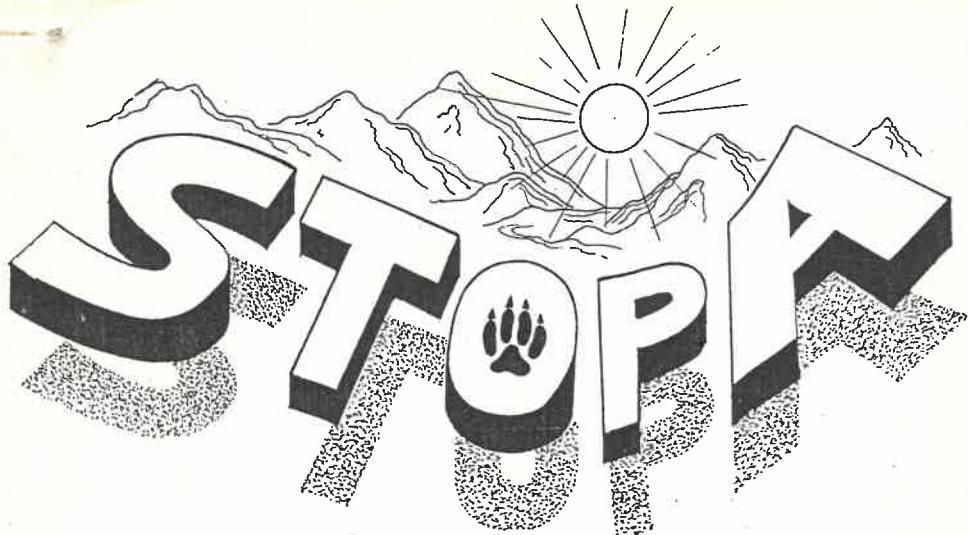
Nevím, zda jste si všimli, že náš oddíl měl 9.10.1987 své druhé narozeniny. V od- díle máme 11 statečných, kte- ří pamatují jeho založení. Už jsme ledaco společně pro- žili; chvílinky veselé a štast- né a i ty, když nám nebylo do smíchu. Rádi bychom, aby těch radostných bylo co nejvíce. A to záleží také na vas. Když se neučíte ve škole, zákonitě vás rodiče nepustí na schůzku a tím oslabujete nejen svou družinu, ale vlastně rušíte chod oddílu. A to se mi do- neslo, že některí býváte do- ma i drzí a ústnatí. Je to smutné a navíc je to proti našim zákonům. A co mne nej- víc trápí - všimla jsem si, že některí Stopaři se k sobě nechovají dle našich zásad. Tu a tam je slyšet hrubé slo- vo, vytrácí se ohleduplnost i ochota. Dokonce jsem zahléd- la i dva Stopaře, kteří se spolu prali! Některá děvčata, dříve kamarádky na život a na smrt, chodí ted jedna kolem druhé jako když se neznají. Co se to s vámi děje?! Tako si přeci svůj oddíl nepředsta- vujeme. Oddíl by měl být os- trůvkem pohody a míru. Snažte se ho z něj znova udělat!

Dáša

Jméno Pálka, č. 94

STOPA - časopis vydávaný vý-
hradně pro vnitřní potřebu
oddílu STOPAŘI

N E P R O D E J N É !!!

A h o j , STOPAŘI !

Proč Indiáni nazývali prosinec měsícem dlouhých nocí, není těžké uhodnout. Všichni víme, že 21. prosince je nejdélší noc a začíná zima. Tedy zima podle kalendáře nebo také zima astronomická. Proč zrovna astronomická? To je proto, že se v noci na obloze objevují souhvězdí, která patří k zimě tak, jako letní souhvězdí k létu. Mezi souhvězdí zimní oblohy patří i jedno z nejkrásnějších vůbec - Orion. Stopaři, máte šanci získat bodík do I. stupně!

Samotná skutečnost, že je prosinec a měla by tedy začít zima, ještě neznamená, že bude zima opravdová, zima se sněhem a teplotami pod nulou. Počasí se nám v poslední době spíše vysmívá a nedopřává nám vánocce bílé, ale spíše bláťové. Nám to naštěstí zase tak moc nevadí, protože vánocce jsou vánocce i bez sněhu, a to je důležité. Vánocce, to jsou dny volna před sebou, pohoda, dobrá večeríčka, zářící stromeček, dárky A ovšem také vánoční schůzka oddílu. Jestlipak už jste se nad tím zamysleli, vážení Stopařové? Už jste vymysleli, jaképak že to dáte dárečky svým kamarádům v oddíle? Nebo jste zůstali jen u toho, že jste si přečetli článek v minulé Stořepě? Snad už všichni víme, že tu nejde o nějaké veliké a drahé dary! Právě naopak. Na to, abychom druhým udělali radost, stačí i úplně malinkatý dárek, leckdy je nejlepší nějaká drobná "blbůstka". Vzpomeňte si každý sám za sebe, jak potěší dárek od kamaráda!

Myslím, že se loňská vánoční schůzka líbila, že všem připadala jen příliš krátká. Přejí Vám z celého srdce, aby tomu tak bylo i letos. Jen nezapomeňte: jakou si tuto schůzku uděláte, taková bude. Tak ať se vydaří !!!

BODOVÁNÍ - ŘÍJEN 1988

1.	Petra	133,5
2.	Linda	118,5
3.	Píďa	108,5
4.	Iva	95
5.	Ježour	92,5
6.	Tropiko	89
7.	Saranče	88
8.	Šmudla	87
9.	Bystrouška	83
10.	Beruška	78
11.	Špunt	76
12.	Ještěrka	68,5
13.	Opičák	64
14.	Barbucha	62,5
15.	Lenyčka	59
16.	Šiml	55,5
17.	Petr	53
18.	Dana	52
19.	Mates	48
20.	Čochtan	39
21.-22.	Gembí	35
21.-22.	Šerlok	35
23.	Lucka	29
24.	Veverčák	26

Nebodování:

David
Žíža

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

CO BYLO

- + pravidelné schůzky
 - + 7.11. "Drakyáda"
 - + 8.11. brigáda na Zbraslavě
 - + 21.11. výprava po Praze
 - + 22.11. Inkové
-

4.11. - schůzka

Náplní schůzky byla Beruščina hra na procičování nováčkovské, Zuzanina soutěž (zástupce družiny měl svému soupeři co nejráchlajeji prasknout míček), hledání v jízdním řádu a zkoušení morseovky. Na závěr jsme si měli zapívat - to se nám nepodařilo. Schůzku zakončil pokřik Racků s Delfíny - oba dohromady (nápad Michala).

7.11. - "Drakyáda"

Dnes jsme měli prověřit draky, které jsme si vyrobili. Hodnocení nebylo příliš složité. Mnoho se jich nevyneslo. Až na Ježourova draka. Ten vydřel ve vzduchu od rána do oběda. Za letu jsme nanavazovali šnúry, takže po "přistání" provaz měřil 320 kroků. U Dáší doma jsme si dali čaj a po kračovali do Miličovského lesa, kde měla Linda s Bystrouškou připravenu hru Poklad Terešů. Spočívala v různých úkolech, jež družiny plnily. Zvítečili Bobři (lépe řečeno Petr), 2. Delfíni, 3. Rackové, 4. Medvědi.

8.11. brigáda

Z Kosmonautů nás "ponorka" odvezla na Zbraslav. Každé družině byl v zahradě přidělen úsek, který měla shrabat. Petr se opět osvědčil jako výborný topič - celou dobu pánil hromady mokrého klesti a dříví. Po obědě jsme si zahráli Ivy hru. Zvítečili Medvědi. Stihli jsme též zatelefonovat nemocnému Opičákovi. Odpoledne jsme shrabali zbytek zahrady a jeli domů.

11.11. - schůzka

Po pokřiku a čtení kroniky každá družina předvedla své pěvecké umění v písničce, kterou si sama zvolila. Petr tajně umístil magnetofon na věšák, avšak zjistil, kdaž chtěl písničky pustit, že se nenahrály. Špunt si pro nás připravil hru, hledali jsme v jízdním řádu, Beruška nám přečetla vyhodnocení své hry a Dáša rozdala diplomky s bodováním. Schůzku zakončil řev Bobrů, Racků a Delfínů dohromady.

18.11. - schůzka

Tuto schůzku vedla Petra. Náplní bylo několik her na paměť, zručnost, znalosti z nováčkovské, morseovka. Ježourova pohybová hra, při niž se Petr málem zabil a učili jsme se písničku Poštorenská kapela. Pak nám málem rozbil klubovnu pokřik všech družin dohromady.

21.11. - Praha

Dnes jsme viděli výstavku fotografií a rukodělných prací oddílu Srdce a Cariboo. Mnohé věci se nám libily a okamžitě jsme začali uvažovat o zpestření naší činnosti. Pak byla připravena hra v uličkách Starého Města, kterou vyhráli Bobři. Po ukončení jsme se vydali do Šárky. Tam byla slavnostně zahájena naše nová celoroční hra. Domů jsme se vraceли poměrně pozdě.

22.11. - Praha

Ježour pro nás zajistil lístky na Poklad inků na Spořilově, takže jsme se tam společně vydavali. Tento film úzce souvisí s naší celoroční hrou. Pojednává o životě posledního inků. Po skončení filmu si některé Stopáky krásně pobrečely a pak nám nezbylo, než se vrátit domů.

Petra

CO BUDE

- + pravidelné schůzky
 - + jednodenní výprava do klubovny 5.11.
 - + 13.11. - celodenní příprava na vánocce v klubovně
 - + celodenní vánocní besídka v klubovně
-

:VTÍPEK OD ŠPUNTA

Dívá se nemocný chlapec z okna. Uvidí ho maminka a vykřikne: "Víš, co by se stalo, kdybys vy padl?!"

"Vím, polámal bych růžičky."

BoDeMeRaKvák

TOPAS - měsíční kámen pro listopad - symbolizuje věrnost. Nejvíce jsou ceněny žluté odrůdy. Topas je nerost složený z hliníku, oxidu křemičitého a fluóru. Nachází se hlavně v Brazílii, SSSR a USA.

BERUŠKA

[View Details](#) | [Edit](#) | [Delete](#)

SPSBS - strašidelná praštěná slátanina pro Stopáře (od Lenyčky)

Jako každý večer i dnes jsem hrál na kytaru. Pak jsem ji odložil a ušel spát.

Zdálo se mi, že procházím knížkami a v každé se měním v jednu z hlavních postav.

Vstoupil jsem do Červené karkulky, a když jsem jí prošel, ocitl jsem se v Zlatovlásce, kde jsem byl vlk z Červené karkulky. Ze Zlatovlásky jsem vstoupil do nějaké vědecké knihy, kde se ze mě stala Zlatovláška. Tak jsem postupně procházel všemi knížkami a budil všude pohoršení. Na jednou jsem se ocitl jako dvanáctlavý drak před Mařenkou s Jeníčkem. Začalo se ve mně něco dít a já se na ně chtěl vrhnout. Už jsem byl od nich pouhé tři kroky. První krok, druhý krok... a na jednou se ozva.....

Další pokračování si už každý domyslete, napište a nejlepší budou uveřejněny ve Stopě. Ale ať končí tak, aby se dalo napsat pokračování !

Vaše Lenyčka

Město

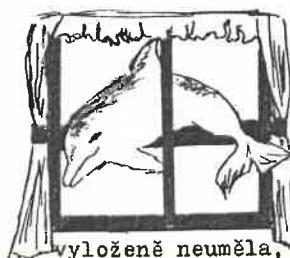
三

..... je veliké, moderní, přepychové, má bohatou historii, je plné aut a smogu. V pěkných panelových krabicích vedle sebe žijí cizí lidé. Jeden druhého nezajímá, převážně se ani nezdraví. Denně chodí nevšimavě kolem odpadků naházených na schodiště, kolem počmáraných zdí. A když se snad někde najde člověk, který chodbu na svém patře vybílí, za pár dní má možnost chodit kolem čmáranis zbrusu nových. Je jim lhostejno, zda vysypou smetí vedle popelnice či do ní. Vždyt to neuklizí. A když snad venku zahlédnou starého pána, jak sbírá jejich papíry po sídlišti, shovívavě se usmějí nebo si významně zatukají na celo.

Jejich město je krásné a bohaté.

Petra

[View Details](#) | [Edit](#) | [Delete](#)

OKÉNKO PRO DELEINY

Poslední dobou se začala lepšít Bystrouška. Všimly jste si? (Jsou tím samozřejmě myšleny dívky-Delfíny. Pozn. redakce) Umí celý slib, ovládá zákony a vůbec ty body nováčkovské, které procvičujeme - to se mi libí. Zato Pídá! Vzhledem k tomu, že dokončila nováčkovskou teprve nedávno, příliš věcí z ní neumí. Co takhle se na to ohdas podívat. Pídó?

Co takně se na to občas používat, říká.
Ivě to taky moc nejde. Nedá se sice říct, že by to
vyloženě neuměla, ale něco už pozapomněla. Takže by to taky chtělo při-
dat.

Linda tyto věci ovládá poměrně dobře. Kromě toho, že sem tam zlobí, to docela jde.

Ale Ještěrka - že by já na oddíle nezáleželo? Dobrovolná desítka zejde prázdnout, pro oddíl kromě toho nezbytně nutného ani tuk. Učení tak špatné, že má dokonce oddíl měsíc zakázaný. V naší družinové hře -

BoDeMeRaKvák

- stejně jako vloni - zatím opět poslední. Ještěrko, o náš oddíl má zájem dost dětí, které mají chuť pro něj něco dělat!

Petra = rádkyně Delfínů

~~~~~

SKRÝVAČKY (Savci)

LENYČKA

Podívej se honem na cukr! Tekla ti do tašky limonáda, ten bude asi vypadat.

Na obrázku je lentišek, keř, který se pěstuje pro praskyřici, zvanou mastix.

Tvoje škoda! Několikrát jsem tě upozorňoval, že hodinky nejsou na
kraví.

Z výletu nebylo nakonec nic, nešli jsme nikam, Zíka dostal angínu.

Až přiveze brambory, musíme je dát hned do sklepa, budou mrazy.

V bězích nám vyšly pro družstvo špatné časy, selhali nejlepší bězci.

Nesu mapu Maďarska, ukážu vám, kudy jsme jeli na Balaton.

Přivezli fúru plev, Hartlovi je ale nechtějí, vezmeme je mi?

Kopra se nazývá surovina s ořechů palmy kokosové pro výrobu jedlých tuků a olejů.

Čekali jsme na nějaký rozumný povel, bloudili jsme totiž už dvě hodiny.

Pavel Rybany vůbec nepoznával, postavilo se tu mnoho nového.

~~S E K E R A S S E N~~
~~A S O U D K H O T Y~~
~~D S O L O N A U S S~~
~~L O K O S A V S U A~~
~~O U O P A S S T L M~~
~~P U S A L A R O T O~~
~~S A G O A S A L A P~~
~~K O S A M E T I N A~~
~~S V A C I N A T S L~~
~~R I F A S S Y S E L~~

sekera	svah	safír	sasanka
sváčina	sultán	sádlo	syn
sysel	soud	sup	sen-
ságó	sokol	samopal	sál
sek-	salám	sál	seusto
semet	sele	stan	

Vyškrtnutím všech těchto slov dostaneš něco soubě velmi známého.

A také slovo do tohoto úryvku:

... "Děkuji bohu, dítě, že jsi alespoň ty unikla jejich vrážedným puškám," řekl zřetelně, a zdálo se, že při řeči nemá větší bolesti. "Vypravuj mi, ..., jek se

celá ta smutná věc přihodila." "Bylo to smutné, seržante, jak říkáš. Byla to zrada, někdo prozradil nepříteli náš ostrov; ted to vím tak jistě, jakože dosud držíme tento srub. Ale.....

(z knihy STOPAŘ od Jamese Fenimora Coopera)

Připravila Beruška

Bodenmerakuk:

LENYČČINY PERLICKY

Naše chata stojí nad řekou, ale pod širým nebem.

Zvýšená teplota těla znamená, že ve mně zvítězilo nemocné zlo.

Průlivy bývají důležité dopravní cesty, především sem a tam.

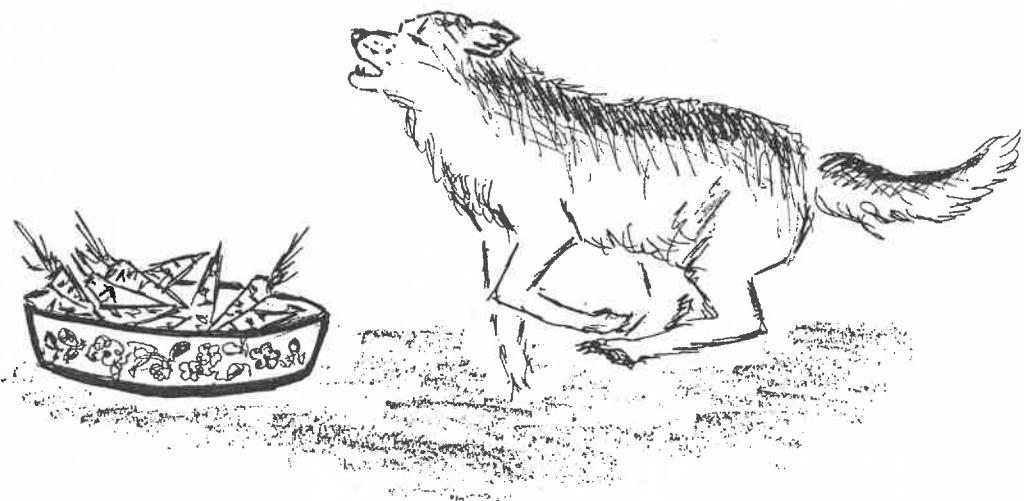
Stehlík žije v hejnech, kde není tak vidět, kdo nejvíce někom létá.

"Víš o tom, že mám nejlepšího loveckého psa v kraji?"

"Už jsem si všiml. Vždycky, když sáhneš po pušce, utíká se někom schovat."

"Proč nejss. Pavlíčko, vždyť jsi před chvílí říkala, že máš hlad jako

"Free hejjs, Ravilinko, vždyť jsi před svouší rukou
vlk?"

INZERCE = INZERCE = INZERCE

Sbírám lístky od MHD (projeté a odkudkoliv). Zn.:

11

Vyhlašuji oddílový šachový turnaj. Zájemci ať se hlásí i ti, co tomu neumí, můžou nasbírat zkušenosti.

ZNAČKA:

三

Sbírám odznaky. Jakékoliv. Zn.: Co nejstarší. LINDA

STOPAŘSKÉ MINIMUM

Jméno ptáka	Srpen	Září	<th listopad<="" th=""></th>	
Sluka otavní				
Spaček obecný				
Čuhák obecný				
Vlaštovka obecná				
Zvonohlík zahradní				
Žluva obecná				

VÍTE, že ...

... deseti bodů každá
značka rákoni v Be-
rušicích hru dosáhla
jen Bystrouška s Petrou? Kouejte s tím něco dělat!

se v prosinci s narozeninami roztrhl pyteln?

Opičák 3.12. Dana 23.12.
Tropi 3.12. Mates 23.12.
Bystrouška 25.12. Veverčák 30.12.
Lenyčka 26.12. RADEK 31.12.

BLAHO-
PŘEJEKE

... Nad Prahou opět létatí rarozi velcí, kteří v údolí
Vítavy hnízdili naposledy v letech 1842-1843? Raroh
velký je dravec, který by měl alespoň pomoci řešit o-
tázkou holubů ve městě.

... byl v Japonsku zakázán lov velryb? Končí tak éra ne-
staršího průmyslu v Japonsku.

... rakouská firma Castrol Austria akc. spol. vyvinula
nový druh oleje, který je životnímu prostředí neškodný
a bez potíží se biologicky rozkládá? Bude se využívat
především k mazání řetězových pil v rakouských lesích,
kde takto nebude znečištována lesní půda a spodní vody.
(podle časopisu Naší přírodou vybral Radek)

... nejpověstnější karlovarský pramen Vřídlo tryský až
do výše 12 metrů a poskytuje denně kolem dvou milionů
litrů léčivé vody?

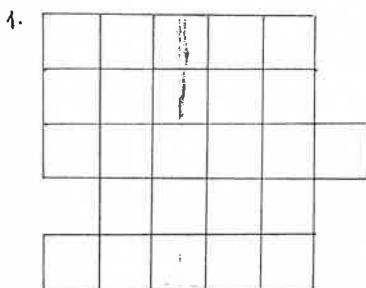
... Pythagorova věta byla známa už 1500 let před Pytha-
gorovým narozením?

... ze všech suchozemských zvířat plave nejlépe lední
medvěd?

... průměrný člověk mluví denně hodinu a za život tak
promluví 2 - 3 roky?

vybral pro Vás Radek

Hopáčské kvízy a hádanky

SEKAT KOSOU

DOBRÁ VŮLE POMOCI

PLOŠNÁ POLNÍ MÍRA

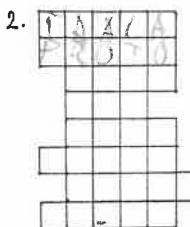
NAFTA

NÁRODNOST

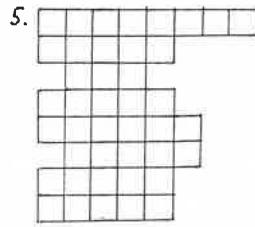
POZOR !!!

Na všechny hádanky
a kvízy je možno
napsat odpověď a
předat vedoucím,
bude vše bodováno.
!!!!!!!!!!!!!!

TAJENKA: PTÁK

POPEVK
Z TOHO DŮVODU
VESNICE
ČÍSLICE
LICHOKOPYTníK
OKOLO
PŘEKÁŽET
HLUK

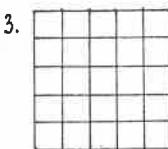

OBILNINA
KOV
SOUHLAS
NAŠ JEDOVATÝ HAD
PENĚZNÍ TREST
VZAČNÝ KOV
MLADÉ ZELENÉ OBILI
BOCHNÍK

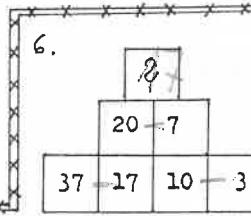
TAJENKA: MĚSTO V ČECHÁCH

TAJENKA: ROSTLINA

Bystroňka

ČÁST PÍSNĚ
DAROVANÁ VĚC
NEROVNA
MALINKO
ČINIT

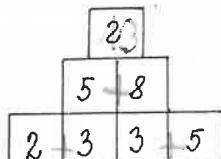
Linda

4. x x - x - x x x x x x x x x x x x x x x x

ODKUD JE TATO FOTOGRAFIE?

7.

Linda

KAPITOLY Z

OCHRANY
PŘÍRODY

Času je málo, ale voda ještě nestoupá aneb Zachráníme Křivoklátsko?

Stavba přečerpávací vodní elektrárny (PVE) Křivoklát by měla být zahájena v roce 1992, dokončena v roce 2000. PVE je tvořena dvěma vodními nádržemi o různé výšce hladiny vody. Nádrže jsou spojeny potrubím a soustojím motor - turbína - generátor. V době, kdy je velká spotřeba elektrické energie (tedy v pracovní době - v provozu jsou továrny, úřady, školy....), se vypouští přes turbínu horní nádrž a vyrobená elektrická energie se dodává do sítě. Naopak v době, kdy je elektrické energie dostatek (v noci a o víkendech), pracuje turbína jako čerpadlo a čerpá vodu zpět do horní nádrže.

Převážná část přečerpávající soustavy má být umístěna v samém středu CHKO Křivoklátsko (chráněná krajinná oblast), a to poměrně nedaleko našeho letošního tábořiště. Zátopou by byly zasaženy tři její nejcennější státní přírodní rezervace a další dvě, které leží mimo území CHKO.

Nejpozoruhodnější na celé oblasti je její zalesnění. Zatímco v ČSSR v podobné pahorkatině zabírají lesy v průměru 15% plochy, zde je to 60%. Tato skutečnost má své kořeny už ve středověku, neboť křivoklátské lesy byly oblíbeným loveckým územím českých knížat a králů. Proto zde lesy byly chráněny před kácením a přeměnou na zemědělskou půdu. V roce 1978 byla vyhlášena CHKO Křivoklátsko, jejíž nejcennější částí je údolí Berounky. Tam se také vyskytuje nejvíce chráněných a ohrožených živočichů a rostlin této oblasti. Dnes je na území CHKO 18 státních přírodních rezervací a jeden chráněný přírodní výtvor.

Jistě není zanedbatelný výskyt 32 úplně a 3 částečně chráněných druhů rostlin, dále 64 druhů spadá mezi vzácné a ohrožené. Jsou tu jedinečná území s hojným výskytem užovky podplamaté, ještěrky zelené, mloka skvrnititého.... Je málo času, ale voda ještě nestoupá. Elektrickou energii potřebujeme, ale potřebujeme ji za každou cenu? Třeba by to šlo jinak.

Podle časopisu Nika 9 - 10/87 napsal Radek

STOPAŘSKÉ MINIMUM

Cesta za tajemstvím ptačího
stěhování

Každoroční velké stěhování ptáků přitahovalo od dávna lidskou zvědavost. Zprvu byly tyto zájmy ryze praktické, protože ptáci, stěhující se na podzim k jihu, byli ve velkých spoustách chytáni, a tak poskytovali obživu mnoha lidem ve městech i na venkově. Později se přidružovaly další zájmy, až se nakonec celé věci ujala věda.

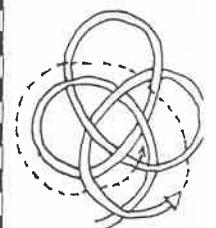
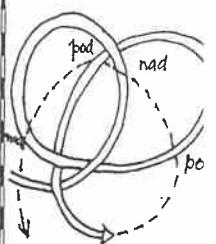
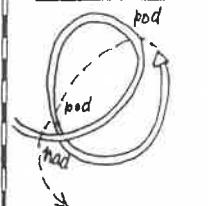
Jedním z hlavních důvodů ptačího stěhování je nedostatek potravy. Všichni ptáci, kteří od nás na zimu odletájí se v převážné míře živý hmyzem. Ten však s přibývajícím chladem mizí. Jiná příčina, která nutí opeřence k stěhování, je krátký den. I kdyby se některým méně choulostivým druhům podařilo sehnat nějakou obživu, nebude jí totik, aby oslabený organismus vydržel dlouhé noční přestávky a zimu. Zato dlouhé letní dny, výhodné i pro zdárnou výchovu potomstva jsou zase příčinou toho, že ptáci na jaře přiletají.

O příčinách i době vzniku ptačího stěhování bylo vyšlo mnoho teorií. Žádná z nich však zatím není konečnou. Pro nás zatím stačí to, že víme, že vzniká pudově /tažný pud/, je dědičná a že tu má vliv řada příčin.

KDY ODLÉTAJÍ ?

Jméno ptáka	Srpen	Září	Říjen	Listopad
Bělorít šedý				
Budníček menší		—		
Čáp bílý		—		
Čejka chocholatá			—	
Červenka obecná			—	
Drozd zpěvný				
Dudek chocholatý			—	
Husa velká				
Jiřička obecná		—		
Konipas bílý			—	
Krutihlav obecný		—		
Křepelka obecná		—		
Kukačka obecná		—		
Lejsek šedý		—		
Lelek obecný		—		
Ostríž obecný		—		
Pěnice černohlavá		—		
Racek chechtavý		—		
Rákosník obecný		—		
Rehek domácí			—	
Roryš obecný			—	
Sedmihlásek obecný		—		
Skřivan polní			—	
Slavík obecný				—

Umíte si
uplést
turbánek ?

OSVĚDČENÉ VÁNOČNÍ CUKROVÍ

PERNÍČKY

500 g hladké mouky, 250 g práškového cukru, 2 vejce, 1 lžíce medu, 1 - 2 lžíce mléka, 1 bal. prášku do perníku, mletá skořice, tlučený hřebíček, nové koření, anýz, badyán, vanilka, zázvor, mletá černá káva, citronová kůra - dle vlastní chuti

Sypké přísady prosijeme na vál a uprostřed uděláme důlek, rozbitíme do něho vejce a přidáme rozpuštěný med a mléko. Vypracujeme tuhé těsto a necháme přes noc odpočinout. Asi po 12 hodinách vyválíme placku, vypichujeme tvary a necháme je zase několik hodin odpočinout. Před pečením potíráme vejcem a v prudká treubě pečeme. Hotové zdobíme polevami a ořechy, případně různými bonbonky nebo šlehanými bílkami s cukrem, obarvenými bretonem.

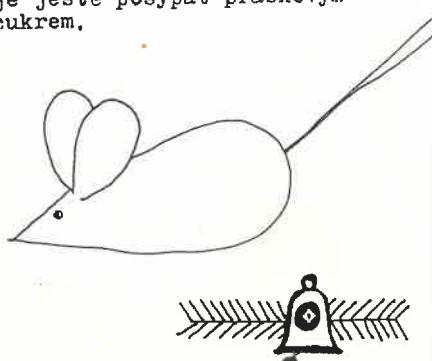
Plechy vymažeme včelím voskem. Drobné perníky jsou chutné za 10 - 14 dní. Ukládáme je do hliněného hrnce nebo aspon do krabice vyložené alobalem.

MARCIPÁNOVÉ MYŠKY

150 g mandlí, 150 g práškového cukru, 1 bielek, trochu zavařeniny, párátko

Mandle spaříme, oloupeme, oddělíme z nich asi 16 ks na uši, ostatní rezemeleme a smícháme s cukrem. Potom přidáme tolik bílků, aby vznikla tvárná hmota. Z předepsaného množství uděláme si 10 až 12 myšek. Celé mandle půlíme a vpichujeme. Oči uděláme ze dvou kousků zavařeniny. Nakonec do zadu vpichneme párátko. Můžeme je ještě posypat práškovým cukrem.

ŘEŠENÍ STOPAŘSKÝCH KVÍZŮ Z Č.2

1. Moucha naklade 150-200 vajíček.
  2. Lev - Afrika, JV Evropa, Asie-část.
  3. Labut - 12 kg.
  4. Albatros - rozpětí - 3,35 - 4 m.
  5. Medvěd - 15 - 30 let.

2. Zápalky: 5. 6. 10

4.	3.	7.	9. 11.	13.
2.	4.	8.	12.	14.

Místo, které jsme navštívili: DOBŘÍV
a nikoliv Dobříš, jak jste mnozí psali.

4. Fotografie byla z Českého ráje; při výpravě do Lišného jsme procházeli skalním městem zvaným Kalich.

Výroky moudrých, které pro nás opsal

Příroda - to je kniha plná krás, nemá však cenu pro toho, kdo v ní neumí číst.
Carlo Goldoni

Svět kolem nás je plný nádherných jevů,
nad kterými žasne rozum a srdce pookřeje,
když je dokážeme vidět.

Albert Einstein

Když jsi v přírodě zasadil jediný strom,
nežil jsi nadarmo.

Orientální přísloví

Příroda ví o kráse více jak všichni lidé.
Pablo Picasso

Pablo Picasso

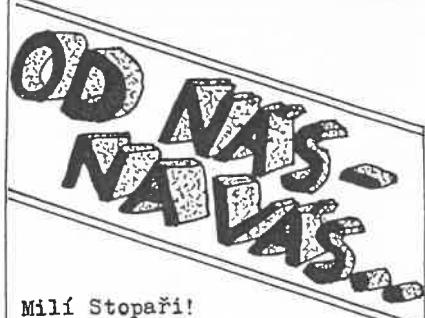
Strom je zvláštní bytost, neskonale dobrativa. Nečiní si žádné nároky na péci a štědře skýtá plody své životní činnosti, poskytuje ochranu všem bytostem ve svém stínu, a to i člověku se sekérou, který jej ničí.

Slova indického mudrce

Jméno →

P. 13

STOPA - časopis vydávaný výhradně pro
vnitřní potřebu oddílu STOPAŘI
N E P R O D E J N É !
Časopis lze získat výhradně aktivní ú-
častní na činnosti oddílu STOPAŘI

Milí Stopaři!

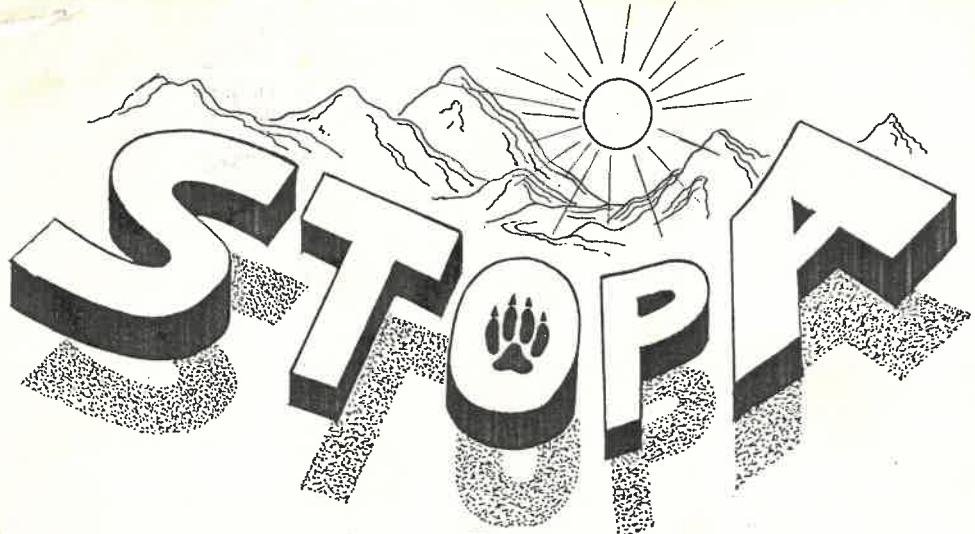
18.11. opustili naše řady dva již "staří" Stopaři - - Šiml a Žíža. Všichni víte, že po jisté události na táboře dostali šanci v oddíle zůstat, když znova splní nováčkajdu. Oni této možnosti nevyužili - nevím, zda se domnívali, že nováčkajdu zvládnou "levou zadní", či zda si mysleli, že na to oddíl zapomene. To už se asi nedozvíme. Fakt je, že ač neradi, oddíl opustit museli. Nám se tak uvolnila místa pro 2 nováčky. Mužete si tudíž nováčka přivést, ale pozor - - dobrě si rozmyslete, koho přivédete. Aby Vám v oddíle nedělal svým chováním ostudu. To už tu také bylo.

Páčka

ZADA'NO PRO

RODICE

Dne 3.12.1987 se koná výroční schůze odboru turistiky v klubovně TOMu Na strži od 19,30 h. Budou se promítat diapositivy (i z tábora TOMu), odbor turistiky bude přijímat nové členy, tudíž je možnost se zde přihlásit do některého z jejich oddílů.

AHOJ S T O P A Ř I !!!

Těšíte se na vánoce? To je otázka - kdo by se na ně netěšil. Vždyť vánoce jsou nejkrásnější svátky roku, svátky radosti, pohody a krásy. Vánoce jsou časem, kdy si všichni lidé po celoročním shonu a bláznění zastaví, sesednou se kolem štědrovečeřního stolu, aby si povídali a měli pocit, že patří k sobě a že je hezké být někomu nabízku.

Vánoce to není jen kupa dárků na které se všichni po celý rok těšíme. Vánoce to jsou světla svíček, prskavky, mísa ořechů, to jsou vánoční řetězy i kapr, který se šplouchá ve vaně i vonící vánočka, která maminec nebo tatínkovi zaplety ruce, to je vánoční cukroví, které se rozplývá na jazyku. Vánoce mají své kouzlo a poezii, to je vlastně oslava lidského přátelství, je to kouzlo začarování do skleněné koule. S blížícími se vánocemi tak roste mnoho starostí s jejich přípravou.

Klízíse, vyzdobujeme svůj byt, zkrátka a dobře máme hodně práce. A tak mě napadá, že pomoc každého v tom velkém předvánočním shonu přijde jistě vhod. A maminka jistě ráda uvítá Tvoji pomoc, protože chce, aby všechno co potřebuje Štědrý večer zvládla. Neměli bychom ji přidělávat práci a pléci se dokonce pod nohami. I když vánoce jsou svátkem klidu a pokoje nemusí lidi - a tedy i STOPAŘI nechávat své tělo plněné stále spoustou dobrat na pokoji. Vždyť taková procházka tichou a třeba i zasněženou starou Prahou má své velké kouzlo. A protože o vánocích mají vaše rodiče na vás trochu více času navrhnete jim nějaký výlet, vycházku, návštěvu výstavy Josefa Lady nebo si jděte společně někam zasportovat. Zkrátka - budeme o vánocích všichni pohromadě, a společně oslavme tyto krásné svátky pohody a veselí.

A tak už moc místa v úvodníku nezbývá a je tedy na místě popřát vám i vašim rodičům hezké vánoce, spoustu krásných dárků, ze kterých budete mít všichni radost a do roku 1988 hodně zdraví spokojenosť a optimismu.

A jak se říká - Jak na celý rok tak po celý rok - to je to, že budeme k sobě hodní, pomáhejme nejen rodičům ale i těm kteří to potřebují, ať se vám ve škole daří.

BODOVÁNÍ - LISTOPAD 87		
1.-2.	Petra, Ježour	115
3.	Petr	102
4.	Beruška	100
5.	Lenka	90
6.	Píďa	82
7.	Iva	78
8.	Linda	76
9.	Saranče	70
10.	Gembí	69
11.	Tropi	68
12.	Dana	67
13.	Bystrouška	58
14.	Šmudla	55
15.	Špunt	45
16.	Šerlok	30
17.	Barbucha	29
18.-19.	Mates, LUCKA	26
20.	Veverčák	11
21.	David	11

VÍTE, ŽE ...

... Když odebere-
me vejce z hnízda
orla bělohlavého,
snese orlice do
tří neděl další
vejce? U ptáků cho-
vaných v zajetí
využívají američtí
biologové tohoto
způsobu k záchráně
druhu. Vajíčka jsou
pak přepašována do
hnízd divokých orlů,
kteří se o cizí mlá-
ďata starají.

Radek

!!!!!!!!!!!!!!

... nebudeme časem po-
třebovat penězenky?
Budeme používat malé
kartičky, na nichž bud-
e elektronicky zazna-
menáno jméno, datum
narození, krevní sku-
pina, prodělané nemoci,
číslo účtu v bance...
Budeme-li si chtít něco
koupit, zatelefonovat
si nebo třeba zaplatit
parkovné, čtecí pří-
stroj pomoci údajů kar-
tičky přímo odečte pat-
řičnou částku z našeho
účtu v bance.

Radek

//////////

... má Barbucha
27. 1. narozeniny ?
Blahopřejme Velká
Barbucha !

... nž se něco začíná dít;
na Medvědí nástěnce?
3 x hurá !!!

... pro nás Ježek opsal
několik koled, a proto
Vám je tady předkládá-
me:

Nesem vám noviny

Hore Bratři

Jak jsi krásně nevin'atko!

Páslí cvce VALAŠI

Hopaišské kvízy a hádanky laky

TROSEČNÍCI

Ze ztroskotané lodi se zachránili tři trosečníci, kteří byli zajati lidožrouty. Jejich náčelník jim řekl: "Jestli uhádnete mou hádanku, jste volní." Vzal 3 čepice červené a 2 bílé. Tři trosečníky postavil za sebou tak, aby poslední viděl hlavy dvou trosečníků před ním a prostřední hlava prvního trosečníka. Pak náčelník lidožroutů vzal čepice a každému z nich nasadil čepici tak, aby neviděl, jakou barvu má jeho čepice. Pak zadal úkol: "Jestli někdo z vás uhádne, jaké barvy je jeho čepice, budete propuštěni." Poslední tedy uviděl dvě čepice před sebou, ale neodpověděl. Druhý uviděl pouze jednu čepici, ale také neodpověděl. Tak všechno zbylo na prvního trosečníka v řadě. Ten správně odpověděl, že má na hlavě čepici červené barvy. Byly tedy propuštěni. Jak přišel první trosečník na to, že má na hlavě čepici právě červené barvy ?

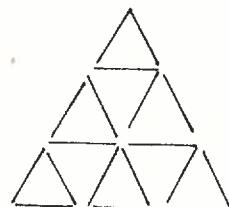
Vaše odpovědi očekává IVA

ROVNOSTRANNÉ TROJÚHELNÍKY

Těchto 9 trojúhelníků je sestaveno z 18 zápalek. odstraňte 5 zápalek, aby zůstalo ještě 5 trojúhelníků.

Vyluštění IVĚ

DĚDICTVÍ

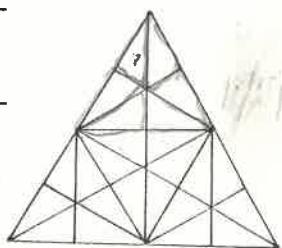
Otec ve své závěti odkázal své pole podoby čtverce matce a čtyřem synům tak, aby matka dostala čtvrtinu a každý syn měl stejně veliký a ostatním třem úplně podobný díl. Jak to udělali?

IVĚ

Na obrázku je nakreslen docela obyčejný rovnostranný trojúhelník, v němž jsou vztýčeny kolmo ke stranám tři výšky. Spojíme-li středy stran, dostaneme čtyři nové rovnostranné trojúhelníky, v nichž opět spustíme z vrcholů kolmice na základny. Je to tedy celkem velmi jednoduchý nákres, ale spočítejte, kolik je na obrázku všech trojúhelníků.

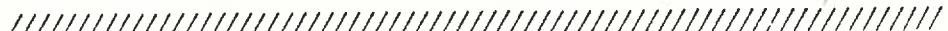
IVA

Kterým písmenem nahradíte otazníky, abyste nenarušili systém, podle něhož jsou seřazena?

NJD?ČPŠ?0?

IVA

Číslice od nuly do devíti jsou do příhrádek vepsány podle určitého systému. Jakého?

8	2	4	0	9	3	6	5	1	7

IVA

Tyto dvě řady spolu souvisejí. Jaká je závislost spodní řady na horní?

K řešení této zapeklité úlohy bezpodmínečně potřebujete kapesní kal-kulačku.

0,1,2,3,4,5,6,7,8,9
6,2,5,5,4,5,6,3,7,6

Výsledky Ivě

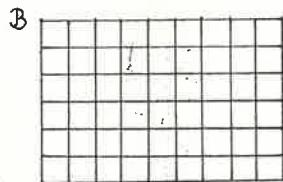
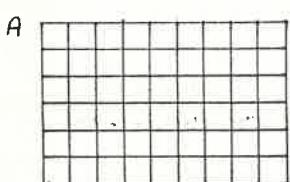
Podaří se vám nahradit otazníky, aniž byste porušili řadu?

EE, ÚO, EE, UE, ŽE, ?
EEE, E, Áf, ?, IOA, ?

Iva

Rozdělte vlajku A na čtyři díly a sestavte z nich vlajku B:

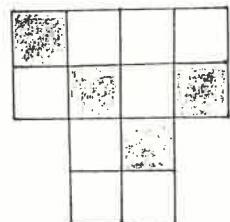
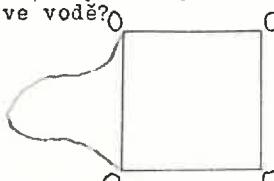

Iva

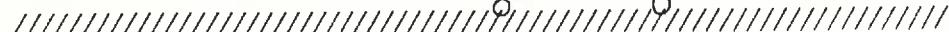

Rozdělte tento obrazec na čtyři díly:

Ve vsi měli rybník podoby čtverce. Na každém rohu stál krásný štíhlý topol. Občané chtěli rybník zvětšit. Jak to učinili, aby stromy nebyly vykáceny a aby nestály ve vodě? O

Iva

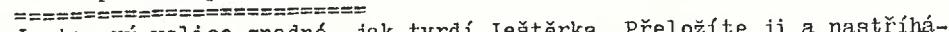
Hledejte jména stromů, ukrytá ve větách:

Zdenka bolí pata. Ha, brokovnice na zajíce. Jsou to polní vojáci. Amos mrknul na žáky. Duben je měsíc knihy. Ohně plápol šerem probleskují. Kyselina je jed, leptá oči.

Vyluštění Pídě

Umíte prolézt pohlednicí ?

Je to prý velice snadné, jak tvrdí Ještěrka. Přeložíte ji a nastříhá-

te podle obrázku tak, že stříháte přeloženou pohlednici z obou stran a dáte si pozor, aby ste nestříhali až do konce. Potom v přeložené hraně rozstříháte jednotlivé pásy. Pozor, je třeba zachovat oba krajní. A pak už stačí uklidit nůžky, aby si s nimi nikdo neublížil a otvor v pohlednici opatrně roztahovat.

zde přeložte

V

Ještěrka

::

OSMISMĚROVKA: Luští se všemi směry, hledají se slova zde uvedená:

brko, orloj, Pepa, lak, oktava, pošta, polar,
lov, rok pakůň, bol, Jan, PF, EM, Ela

C	T	J	O	R
M	O	E	A	P
I	N	K	Y	T
S	T	E	S	T
O	P	A	T	S
O	U	S	T	A
L	K	O	P	K
R	P	N	E	L

Tropiko

Ve věštírně byli tři bohové, kteří odpovídali na otázky: Pravda vždy mluvila pravdu, Lež vždy lhala a Moudrý někdy mluvil pravdu, někdy lhal. Do věštírny přišel filozof, aby zjistil, jak sedí bohové vedle sebe, který je který, protože podoby se to nepozná. Zeptal se toho vlevo: "Který vedle tebe sedí?" A dostal odpověď "Pravda." Pak se zeptal prostředního: "Kdo jsi?" a dostal odpověď: "Moudrost." Naposled se obrátil k pravému: "Který sedí vedle tebe?" a odpověď zněla: "Lež."

Jak z těchto odpovědí filozof uhodl, pořadí bohů?

~~MOUPRIDA~~

Vyluštění Ivě

Z řeckého bájesloví víme, jak Oidipus správně odpověděl na hádanku strašné Sfingy: Co má ráno čtyři nohy, v poledne dvě nohy a večer tři nohy? Zastupte Oidipa a zkuste odpovědět na hádanku strašné Sfingy.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Blízko sebe ležela dvě města. Město A bylo městem lhářů, Město B městem pravdomluvných. Obyvatelé měst se mezi sebou navštěvovali. Do jednoho z měst přijde filozof a má zjistit, v kterém městě je. Jakou otázkou se zeptá, aby se dozvěděl, kde je?

Iva

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

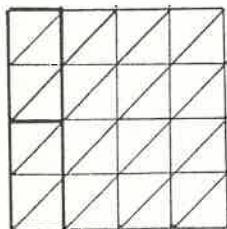
SETY

Bývalý člen našeho reprezentačního družstva v odbíjené Bohumír Vojta o jednom dramatickém utkání řekl: "Měli jsme slabý nástup a ve druhém setu jsme na soupeře uhráli pouze polovinu míčů, co v setu prvém. Oplatili jsme jim to v posledním, pátém setu, kdy na nás uhráli zase oni pouze polovinu míčů, ga na nás uhráli v setu třetím. Ještě si vzpomínám, že jejich výkon šel od prvního setu k poslednímu stále dolů. Zatímco v prvním setu na nás uhráli velké množství míčů, v každém dalším setu uhráli o stejný počet míčů méně než v setu předešlém."

Jak dopadly jednotlivé sety vzpomínaného utkání?

Iva

TRAJENKA: HLAVNÍ MĚSTO A STÁT V JIŽNÍ AMERICE

NÁPOJ

TĚSTOVINY

KYTKA

• ČÁST ZIMNÍHO ODĚVU

LINDA

Úloha pro nápadníka

Když se nedočkavý nápadník zeptal slečny Hrudkové, zda vůbec už má pro vdávání potřebných osmnáct let, odpověděla vskutku vyhýbavě: "Předevčírem mi sice ještě bylo sedmnáct, avšak příští rok budu mít již dvacet let." Svatba se prý konala okamžitě, protože její nápadník se ukázal stejně důvtipný jako takemná slečna Hrudková, navíc však byl dobrý počtář a uměl si spočítat, kolik vlastně bylo objektu jeho obdivu roků.

Víte to i Vy?

Iva

Dvakrát měř

Kolika let se dožil člověk, který se narodil 22. roku před naším letopočtem a zmírel v den svých narozenin, roku 27 našeho letopočtu?

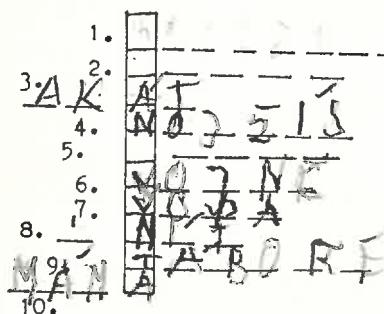
49

IVA

Doplňte do prázdných čtverečků čísla tak, aby ve vodorovných i svislých součtech byl celkový výsledek vždy 60.

20	8	22
20	14	16
10	30	16

GOTICKÁ STAVBA KTEROU JSME NAVŠTÍVILI

1. Mořský živočich

2. Něč vedoucí

3. Pomocné slovo na A
/v morseovce/

4. Kdo řekl lidu svému
"Přišel čas"

5. Nord

6. Radek je na.....

7. H₂O

8. Neurčítek slova má

9. V létě jsme byli na...

10. MATKA

VIZOVICKÉ PEČIVO

30 dkg hladké mouky 00

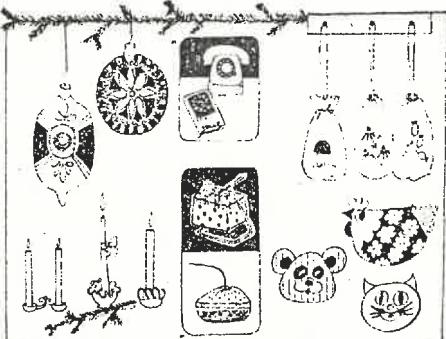
6 lžíc vlažné vody

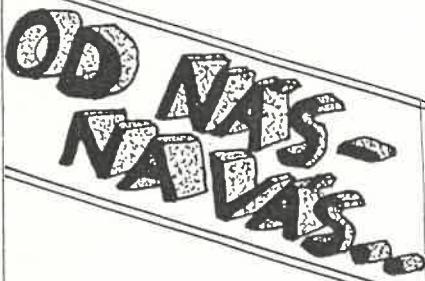
3 lžíce octa

3/4 hod. (nejméně 1/2 hod.)
hněteme v tvárné, hladké
těsto. Nechá se alespoň 2
hodiny odpočinout. Pak se
opět zpracuje a nechá se ve
vlhkém plátnu, zatímco se
modelují figurky a zvířátka,
která jsou ozdobou vánoční-
ho stolu. Modelují se pomo-
cí nože a nůžek, části se
slepují bílkem, zdobí se-
mínky, potřou se žloutkem
a vodou a suší se zvolna v
troubě.

VÁNOČNÍ NÁPADY:

Ahoj Stopaři!

Dnes to bude o něco stručnější, Možná se i pokusím psát tak, abyste nemuseli moc často hlašovat o smyslu toho, co píšu. Tady není celkem nic moc nového. A co je nové, o tom zas nesmím psát, protože to je vojenští tajemství. Takže nic.

Začíná se nám tu silně ochlazovat, zima je za dveřmi. Už jde člověku pára od úst, ať vyleze ven kdykoli. Stromy už jsou bez listí, což je výhoda, neboť se listí nemusí zametat. Ale stejně se zanedlouho bude shrabovat sníh, takže ničemu neutečešme. Často na Vás myslím a dost mě mrzí, když se dozvídám, že se Vás spousta veze a jen občas přiloží ruku k dílu a společné práci. Proč se snaží stále titíž a naopak stále titíž jen přihlížejí? To není příliš kamarádské. A čím to je, vždyť na táboře jsme přece dělali všichni a bylo to fajn!?! Život bez oddílu se mi vůbec nelíbí a přitom někteří z Vás si toho vůbec neváží, že mohou být při tom všem oddílovém dění! To mě vážně mrzí.

I tady na vojně platí, že člověk má čas tehdy, když si ho udělá. Když je potřeba, ten čas se během dne dá najít na cokoliv, někdy to ovšem není jednoduché. Nejhorší ovšem je, že není chuť a nálada, člověk je utahaný a ospalý. Ale Vás by se tohle týkat nemělo, ne? Vy byste měli mít chuť do práce až moc, protože co je krásnější, než dělat něco pro druhé?

Zauvažujte, doufám, že to umíte.

Ahoj Redd

Malá informace pro rodiče
o zimním táboře v Červené
Řečici:

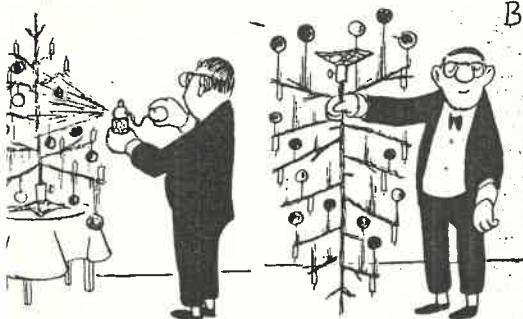
Ubytování v krásně renovovaném bývalém mlýně v pokojích po dvou až čtyřech lůžkách s ústředním topením a teplovodou. Vařit si budeme sami.

Termín od 20. do 27.2.87, cena 500,- Kčs, RØH může přispět.

V příloze Stopy je závazná přihláška.

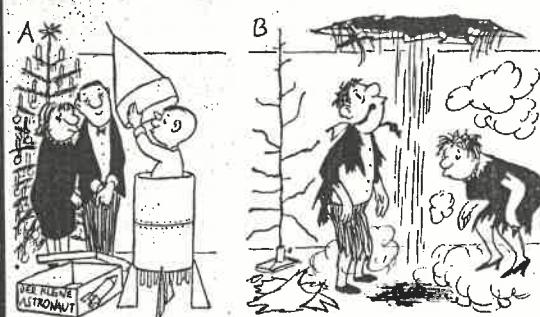
Jméno →

STOPA - časopis vydávaný výhradně pro vnitřní potřebu oddílu STOPAŘI
N E P R O D E J N É !
Časopis lze získat výhradně aktivní účastí na činnosti oddílu STOPAŘI

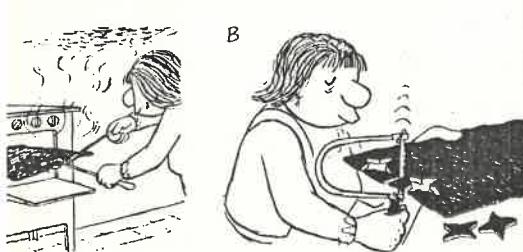
PRAKTIČKÁ NOVINKA POD STROMEČEK

Pod žádným vánocním stromkem by neměl chybět malý, ale nenechtejte pomoci: využívej jehličí v elegantním rozprášovacím flakónku (A). Příjemně vonící prostředek uchová jehličí věží při pokojové teplotě až do pozdního léta a udržuje ozdoby zpříma v každé poloze (B).

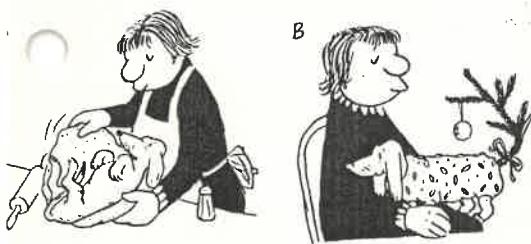
VHODNÝ DÁREK PRO DĚTĚ

Kompletní stavebnice raket „Saturn Junior“ pro děti od 8 do 12 let (v dárkovém balení Kčs 397,70). Podle snadno srozumitelného návodu dokáže hravě i méně nadané dítě sestavit raketu za několik minut (A). Nehodí se pro děti, jejichž rodiče špatně snažejí hluk; mohli by průběh svatečného považovat za ne zcela harmonický (B).

NA SVÁTEČNÍ STŮL: SKŘÍCOVÉ HVĚZDIČKY

Ušlechám 3 bílků, za stálého míchání přidáme 250 g práškového cukru, 3 kapky oleje z hořkých mandlí, kávovou lžíci skofice a 325 g jemně nakrájených mandlí. Vše dobře prohnáteme a rozválimo na plech, který vložíme na 6–8 hodin do dobré vyhřáté trouby (A). Pak může hospodyňka zahájit oblíbené předvánoční chvíliky s luppenkovou pilkou (B). Opravdu: hvězdičky, které vyřezávala maminka, jsou ty nejlepší na světě!

JEZEVČÍK V ŽUPANU

Ze 450 g kokosové moučky, 575 g cukru, 8 vajec, 200 g kakaa a 250 g strouhaných mandlí vypracujeme vláčné nugátové těsto, do kterého opatrně vložíme jezevčíka (A). Necháme 5–6 minut v chladu odležet a zdobíme mandlemi, rozinkami a jedlovými snítkami (B). Vždyť i ta němá tvář má vědět o tom, že jsou vánoce! Poznámka: Místo jezevčíka lze velmi dobře použít i fundlandského psa nebo morčete.

Z KNIHY LORIOTŮ VELKÝ RÁDCE / NAKLADATELSTVÍ DIGENES, CURVYCH

Utlučeme 40 kg sladkých a 6 kg hořkých mandlí a jemně rozmíchem s několika kapkami růžového oleje. Vložíme do mosazné díže, přidáme 35 kg cukru a mícháme na mísňém ohni tak dlouho, až se nám masa přestane lepit na prsty. Potom do dvoudislné sádrové formy obtiskneme manžela (A), který musí mít zavřené oči (překapen!!!). Do cukrem vysypané formy vyklopíme ještě horké těsto (B), necháme ztuhnout, opatrně vyklopíme a obě půlky spojíme. Jestliže tatínk, s kterým je třeba pak delší dobu zacházet šetrně, jeví známky rozladění, jistě to hravě správ po-

Duch řeky Mackenzie

Asi před padesáti lety vynikající vědci založili Výzkumnou společnost pro zjištění, vyskytují-li se v běžném životě duchové. Nabídli se vyšetřiti podrobně každou okolnost, spojenou s touto otázkou, naprosto vědeckým a spolehlivým způsobem.

Na sta případů po celé térru zemí bylo faktu zjištěno a nejméně 99% tak zvaných záhad s duchy zmizelo před jasným, chladným a neúprosným vědeckým bádáním. Bylo však několik případů, které nevymizely. Mezi nimi byl také případ, který se přihodil na řece Mackenzie v severozápadní Kanadě.

Za mých mladých let — bylo to kolem roku 1880 — žil jsem v severozápadní Kanadě a znal jsem mnohé ze zaměstnanců Hudsonské společnosti. Mezi nimi byl i drsný starý Skot jménem Roderick Mac Farlan. Žil ve Winnipegu v malém pensionátě. Kdykoli jsem přišel do městečka, což se stávalo jednou do roka, sešel jsem se s ním a obyčejně jsme spolu obědvali.

Krátkce po tom, co Výzkumná společnost uveřejnila výsledky svého bádání, seděl jsem jednoho dne s Macem u oběda.

„Poslyšte,“ otázal jsem se ho, „slyšel jste někdy o duchu řeky Mackenzie?“

„O jakém duchu?“

„O duchu, který přišel za denního světla k jednomu muži na zamrzlé řece Mackenzie. Je to příběh, který udal obchodvedoucímu společnosti H. B.“

„Hm — tím mužem na zamrzlé řece jsem byl já,“ řekl Mac. „Ale obchodvedoucí nevylíčil ten příběh správně. Chcete-li; povím vám o té věci sám, jak tomu skutečně bylo.“

„Zajisté,“ řekl jsem. „Vypravujte.“

Toto je ten příběh, který mne pověděl:

V šedesátých letech minulého století Hudsonská společnost se domnívala, že by bylo dobré otevřít obchodní stanici v severních oblastech řeky Mackenzie, kde tehdy žili ještě Eskymáci a Indiáni a kde v rozloze 400 mil

nebylo žádného obchodního střediska. Byl jsem vyhlednut k tomu, abych za pomocí Sandyho Mac Donalda tuto novou stanici založil. Ještě téhož léta odebrali jsme se k ústí řeky Mackenzie a obrátili se k západu, vyhledali jsme vtok řeky Peel, kde jsme vystavili stanici: několik dřevěných bud z těžkých klád. Zároveň jsme shromáždili klády, naplavené sem vodou, a zahájili provoz.

Příštího jara, když řeka rozmrzla, přijela k nám v kanou návštěva; mladík jménem Middleton, asi 22letý, graduovaný Oxfordan. Měl u sebe doporučující listy výstavené ředitelstvím naší společnosti. Byl plný misionářského zápalu a jeho jediná touha byla hlásati Eskymákům evangelium. Nevěděl nic o Eskymácích, neznal jejich jazyk, avšak byl smělý a věřil, že je povolán k tomu, aby po hanum zvěstoval radostnou novinu o spásce lidstva.

Ve skutečnosti byl nejnepraktičtějším a nejmenožnějším stvořením, jaké jsem kdy v divoce viděl. Neznal nic, jen svůj Oxford a svou bibli. Připadal nám někdy jako blázen. Ale měl doporučení našeho ředitelství a naši povinností bylo přijati ho a starati se o něho.

Ano, přijali jsme ho na základě doporučení, ale po několika měsících byli jsme ochotni přijati ho za svého pro jeho osobní cenu a roztomilost. Ačkoliv ho stále sužoval vyčerpávající kašel, byl vždy hotov radostně s námi sdíleti jakoukoliv práci a činiti vše, co bylo v jeho mocí. Ráno první vstával, aby rozdělal oheň a připravil snídani. Jediný z nás umýval nádoby a podlahu. Venku ať si mrzlo jak chtělo a on — opět jediný — vycházel dobrovolně ven, aby přinesl dříví na oheň. Přivezl si s sebou housle, na které docela pěkně hrál. Jindy nám zpíval za dlouhých zimních večerů hezké písni.

Musím dozvědět, že jsme se do něho brzo zamílováli jako do vlastního bratra.

Avšak na všem tom bylo něco smutného — a to byl jeho kašel. Byl stále horší a horší, na

rozdíl od jeho jasné myslí a dobré duše. Koncem zimy byl Middleton tak hubený a zčesláblý, že nemohl vyjít ven, aniž by nebyl postižen omrzlinami. Bylo to s ním hrozné; brzo začal plivat krev. Nicméně byl stále dobré myslí a pracoval vytváře na eskymácké mluvnici.

Pak přišly dny, kdy nemohl už ani opustit chatu. Jedné noci mne probudil a řekl mi:

„Vím, že tu už nebudu dlouho. Mám k tobě a k tvému příteli prosbu. Poslední prosbu.“

„Nemůže být nic na světě, co bychom ti nedělali,“ řekl jsem za sebe i za svého druha.

„Až zemru a má duše odejde ná onen svět, nechť bych, aby mé tělo bylo hozeno zde někde do jámy jako tělo mrtvého zvěřete. Mohli byste mne odtud odvésti a pochovati mne rádně v posvácené půdě?“

„Ať na to věnuji poslední dolar a třeba i svůj život — slibuji ti jako muž, že vyplním tvé přání,“ zněla moje odpověď. Pak oba, já i Sandy, podali jsme nemocnému ruku a dali mu tak slavnostní slib.

Za měsíc nadešel jeho konec. Zemřel klidně a tiše.

Nejbližší křesťanský hřbitov byl ve Fort Resolution, 400 mil od řeky Mackenzie a 500 mil od našeho stanoviska. Nemohli jsme však hned opustiti stanici a proto jsme mladíkovo tělo zavinuli do kůže z karibů. Pak jsme sekrami vysekali v ledě z střevíce hluboký hrob, vložili mrtvolu do otvoru a zaplavili otvor vodou. Za několik hodin vše se proměnilo v zmrzlou kompaktní hmotu, vyrovnanou s ostatním ledem. Bylo to v místech, kde led vůbec nerozmrzal. Hrob označili jsme znamením a doufali jsme, že za nějaký čas budeme mít možnost dostatí svému slovu.

Přiznávám se, že soužití s tak dobrou duší, jakou měl Middleton, dalo mi víc než všechny knihy, všechna kázání nebo něco podobného. Já i Sandy jsme se často modlili, aby nám Bůh dopřál splnit co nejdříve slib.

Představte si, že jsme museli čekati téměř dva roky! Ale konečně příležitost nadešla. Ředitelství naší společnosti poslalo nám příkaz, abychom zavřeli stanici a ihned se odebírali s obchodními knihami, zápisy a ostatním materiálem do Fort Resolution, kde jsme měli podat o obchodech zprávu okrskovému zástupci.

Splnění tohoto příkazu mělo se státí též splněním našeho slibu zemřelému misionáři. Měli jsme dvoje saně se spřežením dobrých

velkých psů plemene Husky. Na jedny saně vložili jsme knihy a ostatní doklady ze stanice, dále stany, potřebné náčiní a stravu pro sebe i psy. Na druhé upevnili jsme mrtvolu, kterou jsme po několikahodinové námaze vykopali z ledu. Sandy vedl jedno spřežení, Indián, který s námi poslední dobou pracoval, druhé a já kráčel před nimi jako vůdce.

Přiznám se, že to byl pohřeb, jaký snad ještě nikdo neviděl. Byl to vlastně dvojnásobný pohřeb. Především jsme se loučili s naší stanicí, která se neosvědčila. Poznali jsme za dobu svého pobytu na severu, že nelze soutěžit na sousí s obchodníky, kteří připlouvají po moři a obchodovali hlavně kožecími. Poněvadž jsme však nemohli všechnen materiál ze stanice odvézt na saních, zabednili jsme pečlivě všechny chaty, aby jejich vnitřek byl ochráněn před medvědy a jinou zvěří. Věděli jsme, že ani Eskymáci, ani Indiáni nevezmou ze stanice, kde jsme museli nechat též kůže, ničeho; nekradli totiž nikdy. V létě měli ke starici připlout lodě a odvéztí vše, co tam ještě zůstalo. O to jsme se však nyní nestarali. Naše mysl byla cele upoutána k druhým saním. Měli jsme s mrtvolou ujeti plných 500 mil ledem a sněhem, abychom splnili slib a nezklamali přítelovu věru v nás.

Řeka Mackenzie je při ústí široká 2 míle. Má hrubé břehy a vine se širokými, zasněženými planinami, táhnoucími se až k tmavé obrubě lesů, tři až deset mil vzdáleným od každého břehu. Nejlepší cesta pro saně je prostřed řeky, kde vítr obyčejně odvane sníh a led je rovný.

Proto jsme každého rána vjeli doprostřed zmrzlé řeky a ujeli průměrně 20 mil k místu, kde jsme obědvali. Ale poněvadž v nejbližším okolí řeky bylo velmi málo dříví a my nechťeli ztráct čas, museli jsme na této těžké pouti šetřit topivem a táhnout dříví s sebou tak, abychom si v poledne mohli na ohni roztažit sníh, uvarit si čaj a upéci si slaninu. Po hodinové polední přestávce ujeli jsme do večera dalších 20 mil. Na noc jsme opouštěli řeku; zajeli jsme vždy stranou do lesa, kde jsme si udělali noční tábor s dostatkem dřeva. Saně s nebožtíkem jsem měl obyčejně u sebe, neboť jsem plně pocítil posvátnost i závaznost svého slibu za celou výpravu. Ráno jsme rychle nasbírali dříví na polední oheň, naložili je na saně a vjeli opět na zmrzlou řeku.

Takto jsme jeli asi týden. Jednoho dne, když

jsme se v poledne opět zastavili na řece, zpozoroval jsem, že jsme cestou ztratili asi polovinu dříví. Co nám zbylo, nestačilo na oheň, kterým jsme chtěli rozechráti led nebo sníh a uvariti si oběd. Řekl jsem proto Indiánovi:

„Vezmi sekýru a zkus vykopat do ledu otvor. Dostaneme-li se k vodě, nebude nám potřebovat tolik dříví na oheň. Snad nám stačí to, které máme.“

Indián sekal a sekal, až celé topůrko sekery zmizelo v otvoru; led však stále nebyl prosekán. Zavolal proto na Sandyho, aby se přišel podívat, je-li vůbec nějaká naděje na vodu. Za chvíli přišel ke mně Indián a pravil:

„Ne dobré.“

Řekl jsem mrzutě: „Tak sekej třeba do vzduchu“, a šel jsem sám k otvoru, abych se dostal k vodě.

Náhle zaslechl jsem všichni hlasitě zvolání lidského hlasu blízko nás:

„Allez, allez, allez!“ A v zápleti nato:

„Marchez, marchez!“

Nikdo z nás si větu nepomyslil, že by na několik set mil mohla být lidská bytost výjma nás, avšak opět zaznělo:

„Allez, allez, allez!“ — francouzský pokřik, užívaný na severu na psy, zapřážené v saních.

Překvapení a současně ohromení spěchali jsme k saním, mající na zřeteli především svou výzbroj a zásoby.

Daleko široko rozkládala se podél zasněžená bílá pláň, třptycící se v zimním slunci; nikde jediné stopy, jediné známky po lidské bytosti. V blízkosti nás plazilo se však v jednom chumlu deset velkých zuřivých psů, vrčících a kňučících s najezenou srstí a zběsile žhnoucíma očima. Jejich stopy jasné ukazovaly, že vyhladovělí psi, využívše naší nepřítomnosti v době, kdy jsme byli zaměstnáni hledáním vody, chtěli se vrhnouti na mrtvou na saních a roztrhati ji. Ale v okamžiku, kdy se připlazili až k saním a dotkli se koženého obalu, ozval se přikazující hlas a zahnal je zpět.

„Kdo to volal?“ zeptal jsem se téměř šepotem.

Cesta saněmi kanadským pralesem

Sandy odpověděl rovněž šeptmo: „Byl to hlas *bílého* člověka, neboť Indián neumí říci „Marche“. Říká „Mush“.“

„Kdo to volal?“ pronesl jsem opět a pohlédl na Indiána.

Ukázal významně na tělo, spočívající na saních a řekl hlubokým tónem:

„Jeho hlas.“

„Od toho dne byl stále někdo z nás nabízku saním. Cítili jsme se ještě silněji vázání přísluhou a museli jsme vykonati slib!“

Dny i noci mísily dálce bez zmln. Někdy jsme urazili přes den plných 40 mil, jindy zas,

když nastaly bouřlivé doby, urazili jsme jen velmi malou vzdálenost, nebo vůbec nic.

Konečně jsme dostihli horních oblastí řeky Mackenzie, kde bylo dost lesů a kde prostřed řeky rozkládaly se zarostlé ostrůvky; neměli jsme nouzi ani o dříví ani o dobré místo k přenocování.

Jednoho večera dorazili jsme k ostrovu hustě zarostlému a neobyčejně příhodnému pro táborení. Proto jsme se rozhodli na něm přenocovat. Jeho pobřeží tvořily hlinité, ostře zaříznuté břehy, asi 10 střeviců vysoké. Proto jsme zanechali oboje saně na ledě. Já a Sandy jsme se výšplhalí na břeh a Indián nám podával jednoho psa za druhým, až jsme je všechny vysadili na ostrov. Věděli jsme, že se sami nevrátí na led; jednak nebudou chtít opustit oheň a za druhé — 10 střeviců byla pro ně dosti odstrašující hloubka.

Kolem deváté hodiny jsem chtěl jít spat. Zápalil jsem si ještě dýmku — a vtom jsem zaslechl podivně vzdálené volání, přicházející ze zarostlých břehů:

Je — húú — húúú — úúú!

Vstal jsem a volání se opět ozvalo:

Je — húú — húúú — úúú!

Zprvu jsem myslel, že je to buď houkání sovy ušaté, nebo vytí psa. Ale opět jsem zaslechl, tentokrát jasně s lidským přízvukem:

Je — húú — húúú — úúú!

„Poslyš, Sandy, je tam asi někdo. Snad zbloudil turista,“ řekl jsem, šel jsem až k břehu a zavolal přes řeku:

„Haló, haló, vy tam, kdo jste?“

Odpovědi jsem se však nedočkal, i když jsem své volání opakoval. Vrátil jsem se proto zamýšlen k ohni. Velmi brzo zaslechl jsem opět:

Je — húú — húúú — úúú!

Šel jsem opět na břeh a zvolal do tmy:

„Kdo jste? Pojdte k nám! Vidíte oheň?“

Ale opět žádná odpověď.

Tu jsem šel k Sandymu.

„Nic platno,“ řekl jsem mu, „mám starost o toho na ledě. Psi k němu sice nemohou, ale bude přece jen nejlépe, zavěsíme-li ho někam na strom.“

Slezli jsme ve tmě dolů na řeku a po velké ná-

maze dostali jsme břemeno na ostrov, kde jsme je umístili v koruně rozsochatého stromu. Pak se už podivné volání neopakovalo.

Ráno, když Sandy a Indián balili věci a chystali vše k odjezdu, slídl jsem na sněhu i na ledě po stopách. Vypátral jsem, že jsme byli sledováni — snad už po několik dní i nocí — americkým rosomákem. Náš náklad na druhých saních byl nejen ohrožován psy, ale i tímto zvěřtem, které by jistě napadlo a znetvořilo mrtvolu, nebyť onoho výstražného volání...

Konečně jsme se před vánoci dostali do Fort Resolution. Tam jsem předal mrtvolu tamějšímu arcibiskupovi, který ji uložil poblíže oltáře v kostele do té doby, než nastane jaro a umožní řádný církevní pohřeb podle přání mladého misionáře.

Té noci po příchodu do Fort Resolution spali jsme všechni tři v jedné místnosti obchodního domu Hudsonské společnosti. Měsíc byl v úplňku a ozařoval nejen venku, ale i místnost, ve které jsme spali. Probudil jsem se až k desáté ráno s nenadálým pocitem zvláštní změny. Ještě rozespalý posadil jsem se na lůžku a spatřil jsem proti sobě Sandyho a Indiána, oba rovněž sedící na svých postelích.

Tu mne zaplavil neodolatelný pocit obrovské radosti a naprostého štěstí. V šeru jízdy se mi zdálo, že tvář Sandyho vyzařuje stejným pocitem.

Chvílkou jsme úžasle zírali na sebe, pak na dveře a posléze do neznáma. Neznám jiného slova, které by mohlo vystihnout tuto chvíli lépe než slovo „extase“. Pak to postupně, zvolna pomalu. Rekl jsem:

„Sandy, viděl jsi něco?“

„Ne,“ zašeptal Sandy.

„A ty?“ otázal jsem se Indiána.

Zavrtěl hlavou.

„Cítil jsi něco, Sandy?“ otázal jsem se znova.

„Cítil,“ odpověděl. „Nesmírnou radost.“

„Co to bylo?“

Rekl vážně, hluboce a jasně:

„Přišel nám poděkovat za splnění slibu, který jsme mu dali. Poděkujme Bohu, že jsme ho neoklamali. Odměnu jsme již dostali.“

Fráňa Velkoborský

Další číslo, vlastně dvojčíslo, našeho časopisu dostáváš v letošním roce vůbec poprvé. Sice je to s malým zpožděním, ale přece. První strana v každém čísle přináší vždy nějaké myšlenky, plány, rady do života, přání a také někdy i slova tvých vedoucích. Dlouho jsem přemýšlel o tom co napsat. Nejsem vlastně žádným spisovatelem ale přesto se o to pokusím. Řekl jsem si, že bych mohl napsat alespoň některá svá a snad i tvoje přání do toho letošního stopařského roku.

Všechna přání mají jedno společné. Každý by měl cítit sounáležitost chtít aby bylo vše co nejlepší, aby u Stopařů byli jen sami dobrí Stopaři po všech stránkách, ab y každý věděl jak může svému oddílu pomoci, jak může být prospěšný, vážit si práce druhých, zkrátka samé NEJ. A to je myslím dobře.

- ..... přál bych si, aby se činnost neustále rozvíjela, aby každý v oddíle pochopil pravý význam slova přátelství a kamarádctví
- ..... aby každý co nejvíce vyhrával, aby měl radost ze svého vítězství i vítězství druhých, ale aby i uměl přijímat porážky. Vždyť vše co v oddíle děláme je vlastně hrou, ze které zůstávají dluho v paměti společné zážitky a jsou odzoubou vyprávění u besedních ohňů
- ..... aby všichni Stopaři byli co nejaktivnější a nejlepší
- ..... aby oddíl ve své činnosti pokračoval dál bez závad/i když nějaké určitě budou/ a hlavně aby nenastal v něm rozkol
- ..... aby se všem dařilo i ve škole lépe než tomu bylo vloni. Snad se najde i někdo mezi vámi, kdo pojmě svým kamarádům v učení, když se jim zrovna ted nedáří
- ..... aby přišlo do oddílu zase několik šikovných nováčků, kterým budeme v jejich začátcích pomáhat a aby prožili mezi námi hezké chvíle.
- ..... aby byli mezi námi pořád dobré vzťahy

Prvním krokem ke zlepšení a zdokonalení je vidět to, co ještě není v pořádku co lze tedy ještě vylepšit. To, že takové věci jsou, všichni víme moc dobrě, ale již méně se tyto chyby snažíme odstraňovat. Ale každý musí začít především u sebe. Nebude to lehké, ale věřím, že se to jistě všem podaří.

CO BYLO

2.12.1987 - schůzka

Dnes vedl schůzku Ježour. Hráli jsme hry s míčky. Ježour nás týral také s morseovkou, která se vysílala baterkou. Pokračovali jsme s naší celoroční hrou a psali jsme co nejvíce slov od písmene T (Titicaca). Pak Dáša řekla něco o celodenní výpravě, která bude v sobotu 5.12.

oooooooooooooooooooooooooooo

5.12.1987 - Mikuláš

Na Mikuláše jsme si ani moc nehráli, ale zato jsme pekli perníky a malovali je. Je to vlastně příprava na stopařskou celodenní vánoční besídku, která bude 20.12. Také jsme lepili a kreslili vánoční přáníčka. Hruza. Několik lidí to dokonce roztrhalo (o Tropi nemluvě). Lehce jsme poobědvali a dali jsme se opět do práce. Rozdala se Stopa číslo 4 a přišel Mikuláš. Někoho tzv. zmydlil (např. Barbuschu). Nakonec se rozdalo bodování.

oooooooooooooooooooooooooooo

9.12.1987 - schůzka

Tak dnes jsem vedl schůzku já. Každý rádce, který vedl schůzku předemnou, měl v programu morseovku, ale já byl v pořadí 4., takže do čtvrtice všeho dobrého a zlého morseovka nebyla. Hráli jsme hry s paděsátníkem. Dával jsem otázky týkající se filmů a různých věcí.

oooooooooooooooooooooooooooo

16.12.1987 - schůzka

Tato schůzka byla zaměřena na úklid družinových skříněk a klubovny před vánoční schůzkou. Hlavě Michal byl středem pozornosti. Co chvíli se ozývalo: "Michale, kam tohle?" Pak Iva na nás přišla s otázkou, co je to PF? No a nakonec jsme každá družina zakřičela svůj pokřík.

oooooooooooooooooooooooooooo

20.12.1987 - vánoční výprava

Tohle je poslední výprava roku 1987. Byla něděle a my jsme strojili stro-

stromček za 13 Kčs. Pak ho Linda začala strojit a on šel k zemi. "Pět ozdob", taková těha. "Zkus to unést sama, Lindo!" řekl jsem. Pak byl oběd, který dělali Rackové. No a pak jsme nosili dívky v náručí, což bylo součástí Petřiny hry. A jiné hry se hrály. Znenadání se objevil Radek a krásně jsme si s ním učaje a s kytarou povídali. Nakonec se rozdaly dárky, zpívali jsme koledy a kromě nich také Kulaté obdélníky (tady měl ovšem Radek sólo).

oooooooooooooooooooooooooooo

1988

6.1. - schůzka

Vánoce jsou tytam a my jsme se opět setkali. Trochu jsme si povídali o vánocích, ale pak jsme využili volné tělocvičny ke hrám. Pokračovala říše Slunce v podobě různých jazyků.

13.1. - schůzka

Dnes vedla schůzku Iva. Prohnala nás. Hledali jsme v telefonním seznamu institucí. Pak se běhalo, skákalо a trochu zlobilo, a to všechno v tělocvičně. Pak Iva přečetla historický text a my jsme záhy potom měli vše napsat.

20.1. - schůzka

Dnes se bodovali deníky. Schůzku vedl Opičák, který byl na nervy z toho, že jsme ho zlobili. Hrály se hry v tělocvičně, skládaly se papírové čtverečky. Je zdravující to psát, ale opět vše vyhráli Delfíni!

Petr

oooooooooooooooooooooooooooo

CO BUDE

- pravidelné schůzky
- 6.2. - jednodenní výprava
- 7.2. - jednodenní výprava
- 20. - 27.2. - zimní tábor
v Červené Řečici

oooooooooooooooooooooooooooo

BoDeMeRaKvák

S A M O T Á Ř (povídka)

Před posledním ohybem cesty jsem se zastavil a začal hádat. Bude někdo na kempu nebo ne? Už je podzim, začíná být chladněji... Nakonec jsem si řekl, že tam nikdo nebude, a tak mě trochu překvapilo, když jsem malou chvíli poté uviděl, jak pískovcový převis, cíl mé cesty, mihotavě ozárují plameny malého ohýnku. Nebyl jsem si jist, jestli mám být rád, protože právě sem měli za pář hodin dorazit kamarádi z osady. Mně se podařilo vypadnout z města o něco dříve. Naštěstí mé obavy, zda se sem všichni vejdem, se rychle rozplynuly, protože už zdálky jsem rozeznal, že na lavičce u ohně sedí jediný člověk.

Když jsem přišel blíž, něco se vedle ohniště pohnulo. Vedle sedící postavy se vztyčil krásný veliký vlčák a tázavě se zahleděl na svého pána. Pod konejšivým dotykem ruky se pes uklidnil a opět si ulehhl.

"Ahoj!", pozdravil jsem.

"Ahoj!", oplatil mi pozdrav kamarád. "Ben". Vstal a podal mi ruku. "A tohle je Jerry.", kývl hlavou směrem k psovi.

"Redd. To jsi tu sám?"

"Přece vidíš, že jsme tu dva!" usmál se. Odhadoval jsem ho tak na třicet až pětatřicet.

Shodil jsem usárnou na lavičku, opřel o ni kytaru a sedl si.

"Paráda! Už jsem v tomhle kraji tak půl roku nebyl. Docela mi to chybělo.", přerušil jsem krátké mlčení. Ben se usmál, ale neřekl nic. Najednou se mě zmocnil hlad a tak jsem začal rozbavovat medivak. Vytáhl jsem kus sýra, chleba a pář buřtů a nabídl Benovi.

"Díky, jsem po večeři. Ovšem jestli toho buřta chceš dát Jerrymu, určitě neodmítne."

"Jerry si buřtu vzal, ale než se do něj pustil, zeptal se Ben na očima.

"Jen si dej", řekl Ben a pohladal ho po hlavě.

Tak jsme tiše večeřeli, já a pes, Ben hleděl do plamenů. Když jsem dojedl, opřel jsem se pohodlně o opěradlo lavičky. Rozhlížel jsem se po převisu, až se nakonec můj pohled setkal s Benovým.

"Jak dlouho sem jezdíš?", nedalo mi to.

"Letos to bude patnáct let", řekl po chvilce.

"A to jezdíš pořád takhle sám?"

Usmál. "Už jsem ti říkal, že jsme dva. Jsme dva a je nám spolu fajn." Podrbal psa za ušima. "Víš co? Vyndej kytaru a zahraj něco, ať je tu veselejší."

Tak jsem vstal a začal vybalovat kytaru. Celkem nebyla rozláděná, takže během pár minut už její struny zněly ztichlým lesem.

Hrál jsem nějakou dobu. Ben skoro všechny písničky zpíval se mnou. Pak mě požádal o kytaru a hrál on. Zpíval nádherně, většinou písničky, které jsem neznal. Zničehonic ale kytaru odložil a vstal. "Jezdilo nás sem víc, celá parta. To tu ještě skoro nikdo nebeoval, tankrát jsme tu za celej víkend nepotkali živou duši. Tenhle převis jsme našli my a lavičky, ohniště a stůl, to jsme stavěli taky my."

"A to jméno? Tomuhle převisu se přece říká Mrtvý dítě. Proč?"

"My jsme to tu nikdy nepojmenovali. Pro nás to byl vždycky jen Převis."

Chvíli jsme oba mlčeli. Nechtěl jsem se vyptávat. Pak se Ben zase posadil.

"Je to dost smutná historie. Z toho asi vzniklo jméno." Zadíval se do ohně. "Jednou s námi vylezl ieden kamarád. Byl tu poprvé, neznal to tu. Říkali jsme mu z legrace Řítě, jemu bylo patnáct a nám táhlo na dvacet. A támhle kousek dál spadl ze skály. Nebylo to vysoko, ale dole je kamení. Tam dole už to nebyl on. Vypadal hrozně. Nemohli jsme pro něj nic udělat, to bylo na tom všem to nejhorské. Ta bezmocnost. Na to nikdy nezapomenu."

Podíval se na mne. "A co ty, ty jezdiš sám?"

"Ne, za chvíli by měli by měli dorazit kamarádi, máme tu sraz." Dívali jsme se oba do plamenů a mlčeli. Přemýšlel jsem o tom, co mi vyprávěl.

Najednou se zvedl a hodil si na záda usáru.

"Tak zase někdy ahoj!", řekl a podal mi ruku.

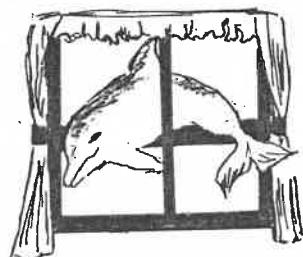
"Počkej, kam chces jít teď na noc?"

"Neboj, znám to tu jak svý boty. A Jerry taky. Dneska jsme toho ještě moc neušli, musíme razit dál. V noci jsou cesty nejkrásnější. Pojd, Jerry!" Nasadil si na hlavu klobouk a zamířil do tmy.

Ještě dlouho jsem se za ním díval, i když mi on i pes dávno zmizeli v nočním lese. V hlavě mi zůstal jeho příběh a nepříjemný pocit, že odešel jen kvůli mně a mým kamarádům. Ze chtěl být sám a já jsem ho vlastně vyhnal. A ten pocit mě tlačil v duši ještě hodně dlouho poté, co se z druhé strany od skal ozvaly hlasy mých kamarádů.

R a d e k

OKÉNKO PRO DELFÍNY

Delfíni pozor, vyhlašuje se nová soutěž, nazvaná HRADY A ZÁMKY V ČSR. Jak název napovídá, půjde o to, která z vás bude umět poznat hrady a zámky z pohledů a fotografii a bude o nich nejvíce vědět. Jedná se pouze o hrady české, to znamená, že slovenské do soutěže nezařadíme. Hra bude probíhat takto: na nástěnce se objeví papír se dvěma hrady či zámky a jejich stručným popisem. Do deníku si tedy zavedete rubriku Hrady a zámky v ČSR a do ní si text z nástěnky k příslušnému hradu nebo zámku opíšete. V dolní části stránky si pak necháte

místo. Tam si budete postupně dopisovat nově zjištěné informace. Nahoru si můžete zámek načrtout nebo si nalepit jeho obrázek. Podle toho, s jakou pečlivostí si záznamy do deníku uděláte, budou hodnoceny i do naší celoroční družinové hry. Do sklerózních hříček tedy noste raději zámky a hrady známější, např. Křivoklát, Karlštejn, Žleby, Konopiště atd.

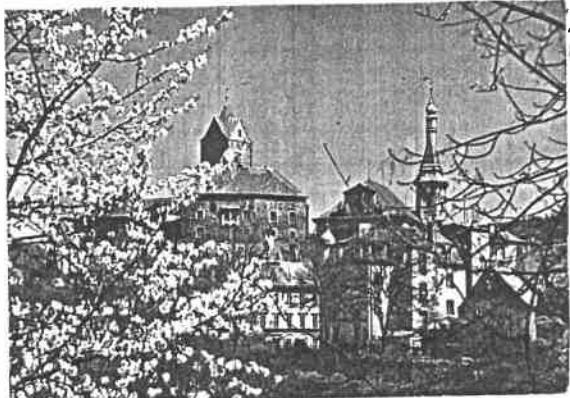
Po určité době začne už soutěž opravdová - dostanete několik obrázků hradů a zámků a budete psát jejich jména a údaje, které jste si zapamatovaly. Tak tedy - připravte se, nová soutěž právě začíná!!!

OBRÁZEK

TEXT Z NÁSTĚNKY

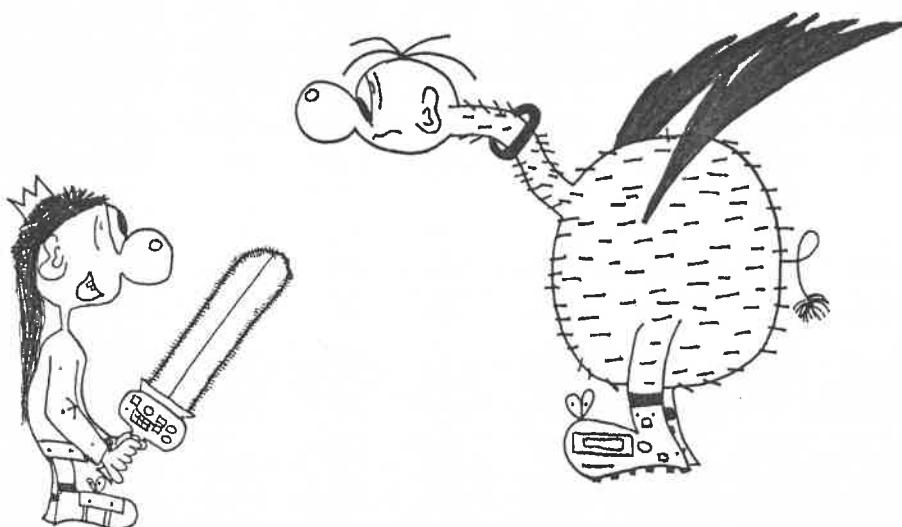
NOVĚ ZJIŠTĚNÉ INFORMACE

PETRA

KRESLENÝ HUMOR
OD AUTORSKÉ DVOJICE

ŠERLOK - PETR

TAK POď ! Ty SRABE !

Stopařský kvíz a hadanky

V tajence je hlavní město jednoho evropského státu.
Víte kterého?

1. Krokova dcera
2. Rudoch
3. Den v týdnu
4. Naše okresní město
5. Kopáním upravit
6. Africký stát

2 NE' NLANY

Š	Y	K	S	V	O	L	I	S
K	V	V	I	K	A	O	H	R
A	E	A	V	L	R	B	U	T
S	L	I	B	B	E	R	O	D
A	S	A	O	I	N	O	E	I
V	O	U	I	O	N	V	C	M
L	D	N	I	F	U	S	E	H
A	N	S	E	K	R	K	K	S
M	U	CH	A	B	B	Ý	Y	Y

12 ČASOPISU „KLOKA'NGK“

OSMISMĚRKA

Benda, Bouda,
Brunner, Fiala,
Hudeček, Mucha,
Obrovský, Schmidt,
Silovský, Sivka,
Švabinský, Vík.

Jožko a Fero si vyměňují svoje znalosti o hadech.

Jožko: "Viděl jsem užovku. Měla vejcovitou hlavu a klikatý pás na zádech. Lovila v potoce žáby a dokonce i plavala."

Ferko: "To není pravda. Užovka má trojúhelníkovou hlavu s půlměsíčkovými světlými skvrnami za hlavou. Žije na výsluných místech."

Vyberte z jejich dialogu, jak vypadá opravdu užovka.

IVA

xxxxxxxxxxxxxxxxxx

Otec se narodil v roce 1944. V roce 1987 je jeho třem synům 15, 11, 7 let. Kdy se bude otcův věk rovnat součtu věku všech tří synů?

Odpověď předejte

W E V E R Č Á K O,

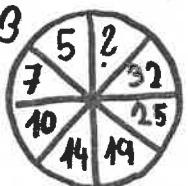
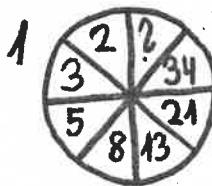
V I

Barbucha

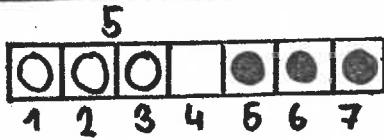
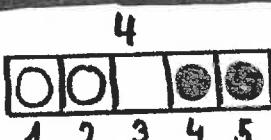
oooooooooooo

PRO BYSTRÉ !?

STOPAŘE !?

Doplňte místo otazníku číslo, které tam logicky patří.

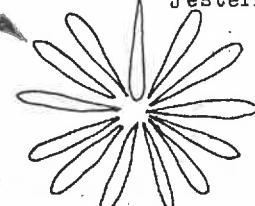

Do prvního a druhého (u pátého úkolu i třetího) pole položte desetníky, do čtvrtého a pátého (u pátého úkolu do pátého, šestého a sedmého) pole položte dvacetníky. Pak začněte přesouvat desetníky doprava, dvacetníky doleva. Oba druhý minci smějí postupovat jen uvedeným směrem, zpátky se vracet nemohou. Při jednomtahu máte dvě možnosti: buď posunout minci na sousední polohu, nebo vzít minci, kterou dělí od prázdného pole jedno pole obsazené, a obsazené pole přeskočit. Přesun co nejúspornějším postupem desetníky na místo dvacetníků a dvacetníky na místo desetníků.

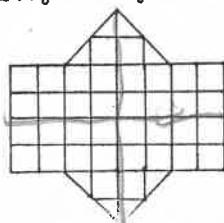
Babuška

2 KNIHY MILOŠE ZAPLETALA „KNIHA HLAVOLAMŮ“

ka musíte začít?
Ještěrka

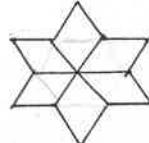

Rozdělte na dvě a dvě stejné dvojice:

Magická hvězda

Na níže uvedeném obrázku je šesticípá hvězda. Vašim úkolem je umístit do středu hvězdy a do každého hranatého bodu číslice od 1 do 13 tak, aby součet čísel při obvodu každého ze šesti kosoúhelníků, jež tvoří hvězdu, byl 25.

Veverčák

Vezměte 13 párátek, rozložte je na stůl podle obrázku tak, že dvanáct je jich špičkou do středu kruhu a jedno ven. Odeberete každé třinácté párátko, počítáno do kruhu ve směru hodinových ručiček tak, aby na konec zbylo jen párátko mířící špičkou z kruhu. Od kterého párat-

KDO MA' NOTY PÍSNÍČEK,
KTERÉ ZPÍVÁME,
AŤ MI ŘEKNE.

Pár otázek z přírody:

1. Jakou mají nor-mální teplotu tě-la ptáci?
2. Na jaké části se dělí plankton?
Co to je?
3. Čím vyhledávají netopýři hmyz a orientují se při letu ve tmě?
4. Jak silná prkna probodne mečoun svým "mečem"?
5. Jak se nazývá největší zvíře žijící na Zemi?
Do jakého rádu patří?
6. Která kachna má zobák podobný lžíci?
7. Jak se nazývají dva známé druhy bobrů?
8. Jak se nazývají dva známé druhy slonů?
9. Čím je fenek zvláštní?
10. Dělají si ptáci na zimu zásoby?
11. Kdy je pták odol-nější proti bro-kům - v létě ne-bo na podzim?
12. Co je uvnitř pta-čích kostí?
13. Které drobné zvířátko neseže-re ani liška, ani tchoř?

Odpovědi IVĚ

SPOJ PODLE ČÍSEL
A NAPIŠ MORSEOVKOU,
CO TI VYŠLO.
VÝSLEDEK PŘEDEJ
ŠPUNTOVI.

KOB

MYSLE

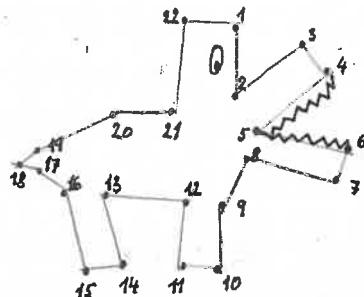
VĚŘÍTE

**STOPAŘ
SÝKORA
STRANA
PLOTNA
MAK
PUK
KEŘ
DAVID
ŠIŠKA
KROK
ROK**

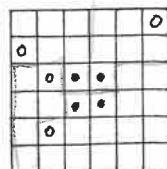
S	S	P	M	Š	D
X	T	L	A	I	A
K	R	O	K	Š	V
O	A	T	P	K	I
R	N	N	U	A	D
A	A	A	K	E	R

DANA

Rozdělte tento čtverec na čtyři stejné díly a to tak, že v každém je jedno černé a jedno bílé ko-lečko.

Veverčák

O DOBROTE

Není lidské vlastnosti, kterou bychom více milovali, než je dobrota. A přece: Není povinnosti, kterou bylo nutno připomínat nálehvěji než přikázání: Bud dobrý!

Člověk otvírá dobrotě rád své srdce, protože mu slibuje radost. Touží po ní a očekává, že zahojí jeho rány. Rány, kterými je nejčastěji duševní bolest, nepochopení, opovržení a nikoli na posledním místě - opuštěnost.

Dobrota se snaží pochopit nepochopené a tím zmírňuje hořkost každého pokorění, promíjí chyby, prýští z ní ona čistá láska, která zbabuje bezútěšnou samotu jejího hořkosti.

Avšak v míře příliš velké očekáváme dobrotu od jiných a sami ji jen neochotně nabízíme. Každý projev dobroty je pokrokem toho, kdo ho vykonal. Myslete na to.

Vaši vedoucí

VÍTE, ŽE...

...22.2. má narozeniny Gembí a
28.2. náš drahý Michal?
B L A H O P R E J E M E ! ! ! !

BODOVÁNÍ - PROSINEC 1987

1.	Ježek	107	bodů
2.	Petra	91	"
3.	Veverčák	82	"
4.	Beruška	80	"
5.	Petr	78	"
6.	Gembí	70	"
7.-8.	Saranče	67	"
7.-8.	Linda	67	"
9.	Iva	66	"
10.	Lucka	63	"
11.	Tropiko	62	"
12.-13.	Šmudla	61	"
12.-13.	Mates	61	"
14.	Dana	57	"
15.-16.	Pída	55	"
15.-16.	Špunt	55	"
17.	Barbucha	53	"
18.-19.	Bystrouška	48	"
18.-19.	Opičák	48	"
20.	Ještěrka	40	"
21.-22.	Lenka	39	"
21.-22.	David	39	"
23.	Šerlok	31	"

Šerloku, Ty už jsi se na tom konci zabydlel definitivně?

BODOVÁNÍ - LEDEN 1988

1.	Iva	87	bodů
2.	Barbucha	79	"
3.	Petra	75	"
4.	Ježour	71	"
5.	Dana	69	"
6.	Opičák	65	"
7.	Lucka	56	"
8.	Gembí	55	"
9.-10.	Beruška	53	"
9.-10.	Pída	53	"
11.-12.	Petr	51	"
11.-12.	Ještěrka	51	"
13.-14.	Linda	47	"
13.-14.	Špunt	47	"
15.	Bystrouška	46	"
16.	Šerlok	43	"
17.	Veverčák	36	"
18.	Tropi	33	n"
19.	Mates	21	"

Lenka, Šmudla, Saranče nebodování

Jméno →

STOPA - časopis vydávaný výhradně pro vnitřní potřebu oddílu Stopaři

S. PAYRBACHER

J A G U Á R

Už tři dny jsme se nehnuli z indiánské vesnice. Pršelo bez ustání, řeka Tapajoz se rozvodňovala a my jsme dřepeli v chatrčích a kleli jsme. Celé tři měsíce jsme tálali pralesem. Tři běloši a osm Indiánů.

Dva zoologové z Deventeru, profesor Roger Lentey a dr. Noel Collins, mě pozvali, abych se zúčastnil výzkumné cesty do vnitra Brazílie. Byl jsem tím nadšen a bez velkého rozvažování jsem se s nimi dohodl. Při výpravě má každý účastník nějaký úkol, nějaký obor, za který je úplně odpověden. Mně, nováčkovi, gringovi, připadl dozor nad Indiány, kteří nesli naše zavazadla a přístroje. Cestu pralesem jsem si ovšem představoval docela jinak a snil jsem o bojích s obrovskými hady a s aligátory.

Ostatně jsem brzy poznal, že v pustině největšími nepřáteli člověka nejsou dravci. Ne, nejhorskí metlou pralesa, proti níž je někdy bezmocná veškerá technika, je a zůstane hmyz, který znamená smrt a zkázu — zejména, když se vyskytne ve velkém množství... Desivé noci měly tu jedinou výhodu, že nám dávali pokoj ti zatracení moskyti. Mohli jsme spátí bez ochranných sítí, což je zvláštnost v jihoamerické džungli.

Proti divokým zvířatům se člověk brání puškou, ale těm malým trapičkám je vydán na milost a nemilosť přes všechna ochranná opatření. I Indiáni se na noc zakopávají až po nos do země, aby se ukryli před těmi krvelačnými zvířaty. Domorodci se někdy natírají i jakousi hnědou šťavou, která působí, že bodnutí moskytů nemají nebezpečné následky.

Jednoho dne se skončil i ten hrozný dešť, nad obrovitými stromy zase leželo vedro jako rozpalující horečka a člověk zase zatoužil po dešti. Mně se zdálo, že se moskyti mezi tím zdesatero-násobili!

Musili jsme dále, příliš dlouho jsme se zdrželi v té vesnici. Collins pobízel k odchodu. Ale,

když jsme právě bažili přístroje, vrazil k nám Castro a vyprávěl rozčileně, že minulé noci zmizely dva kusy dobytka. Jaguár byl zase tady! Už před naším příchodem trpěla vesnice vpády té divoké kočky. Padly jí za oběť četné kusy dobytka, dvě děti a jedna žena. Lidé si oddchlí, když se dravec — patrně pro děs — dclší dobu neukázal. Collins byl jako vyměněn: nechal nás už baliti a pobíhal rozčileně. Pro něho existovalo teď jediné — lov na jaguára!

Stopa té divoké kočky vedla daleko z vesnice. Vzali jsme s sebou tele, které jsme přivázali ke kolíku. Collins a já jsme vystoupili na strom, který stál třicet kroků od vlnady, a číhali jsme. Tele se několikrát zoufale snažilo utrhouti, potom začalo žalostně bučeti. Ani jsme se nehnuli. Sluneční paprsky jen stěží pronikal hustým listím. Míjela hodina za hodinou, a k polednímu už nám to připadalo nudné a nepohodlné. Slezli jsme dolů a tálili jsme s teletem zpátky do vsi. Zkušený lovec, kterému jsem později vyprával o tom „lovu“, zasmál se srdečně a velice ho pobavila naše pošetilá námaha takovým způsobem složití jaguára.

Ačkoliv profesor Lentey nutil k odchodu, přece ho Collins přiměl, aby zůstal ještě jeden den ve vsi. Týž večer se jedna žena přes veškeré varování odvážila příliš daleko od vesnice. Už se nevrátila!

K ránu najednou znekličněli psi, srst na hřbetě se jim zježila a oni žalostně vyli. Collins a já jsme vzali pušky a odpížili jsme se před vesnicí, kde se pásl několik kusů dobytka. Zase jsme vylezli na strom Ale tentokrát jsme neměli čekati marně! Asi za hodinu jsme zaslehlí šustot listí a praskání větví. Neodvážili jsme se hlasitě dýchat. Sto kroků před námi se zableskla v listí světla té kočky; tělo jsme nemohli spatřiti. Náhle však jaguár vylezl z houštiny. Protahoval se, byl nádherný hrou svých svalů. Cítil se úplně pánum džungle, vždyť ne-

Tisice tisiců, miliony jich lezlo po jaguárovi

měl koho se báti: člověk byl dosud pro něho právě takovou kořistí jako vodní vepř nebo dobytek.

Pojednou nás jaguár asi zvěřtil. Obrátil se a šel k nám. Collins zalíbil, chvilku mířil a stiskl. Jaguár se jednou otočil kolem své osy a zmizel pak skokem v houšti. Patrně ho zahnal rachot výstřelu, neboť poraněná divoká kočka vždycky útočí s neztenčenou silou. Ale ten jaguár asi po prvé v životě se seznámil s puškou! Collins byl úplně bledý. Beze slova jsme slezli se stromu a šli jsme na mýtinu. A tam jsme zjistili, že Collins přece jen nemířil špatně. Vysokou travou vedla úzká krvavá stopa, kterou jsme ovšem nesledovali, protože ta kočka, byla-li raněna jen lehce, mohla běhat ještě celé hodiny a být nám v kůži nebezpečná.

Když jsme se znoveni vrátili do vesnice, nikdo se neptal na jaguára! Všechn lidí se zinocnil podivný neklid. S šíleným chvatem vynášeli obyvatelé z chatrčí všechny své zásoby. Stáli jsme bezradně před tím neobvyčejným ruchem a spěchali jsme k profesorovi Lenteyovi, který nám výsvětlil ten chvat. Před hodinou přiběhl do vesnice udýchaný Indián se strašnou zprávou, že táhnu bojovní mravenci...!

Bojovní mravenci jsou nejhroznější a nejstrašnější, při tom i nejinteligentnější ze všech druhů mravenců. Objeví se jich náhle miliony v ukázněných bitevních řádách a odstraňují všechno, opravdu všechno, co jim přijde do cesty. Lentey, Collins a já jsme šli naproti té mravencům armádě, ale teprve za hodinu jsme spatřili v dálce černý proud, široký asi jeden metr, který se k nám pomalu valil. Táhnuoci vojsko mravenců! Pokusili jsme se zjistit, kterým směrem táhnu, abychom jim nestáli v cestě, neboť ti mravenci bez milosti napadají všechno, co by je mohlo zdržetí v jejich pochodu.

Dalekohledem jsme přesně viděli, jak se tvoří kolóny mravenců. V čele, na křídlech a vzadu pochodovali bojovníci a důstojníci, tito

o něco větší než vojáci a dlouzí asi dva centimetry. Uprostřed byli dělnici a otroci, kteří jako vojáci měří asi deset milimetrů. Je k neuvěření, jak jsou inteligentní ta zvířata, přímo se dá pozorovat, jak si předávají rozkazy, když se jim zatarasí cesta. Jakmile před ně položíme větev, ihned se zneklidní celý ten černý proud hmyzu. Vojáci popoženou dělníky a otroky a v docela krátké době tą větev už neexistuje.

Hořící větev uhási těla mravenců, kteří se na tu překážku řítí s nepřekonatelným hrdinstvím. Tisice se jich spálí, ale plamen je stále menší a zadní pluky mohou nerušeně pokračovat v cestě. Před vesnicí ta armáda najednou odbočila. Těžko říci, co jí k tomu přimělo. Černý proud vtekli do pralesa a Indiáni se radostně vrátili do svých chatrčí.

Za hodinu jsme vyrazili. Indiáni nás doprovodili až na konec vesnice. Collins měl stále ještě špatnou náladu, jeho chybivá rána mu nešla z hlavy. Táhli jsme dosti pomalu, protože jsme všichni nesli těžké bízeno. Byl jsem právě na konci průvodu, když mě náhle zarazil strašný řev.

Připravili jsme pušky a opatrně jsme vnikli do džungle. Poznali jsme hlas jaguára, a Collins, který byl přesvědčen, že jeho kulká byla smrtící, nechtěl, aby zvítězilo dlouho trpělo a chtěl je vysvoboditi ranou z milosti. Nedá se vyličit, jak nás zdrtil tén příšerný řev. To zvítězilo trpělo hrozné bolesti. Ted to znělo jako vrnění, potom jako vzlykání! Collins se pojednou zastavil a ukázal skrz trávu... na zemi se válala černá skvrna.

„Bojovní mravenci!“ zašeptal jsem chraplivě. Tisice tisíců, miliony jich lezlo po jaguárovi, který se jen slabě hábal. Ležel tam už jistě dlouho, než ho přepadla armáda mravenců, neboť kolem něho byla louž krve.

Nasadil jsem pušku. Zazněl výstřel, jaguár s sebou ještě jednou slabě trhl a potom natáhl pracky.

